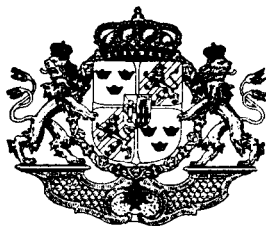

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN VID MARINEN

1922 $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 1923

AV

MARINÖVERLÄKAREN

STOCKHOLM 1923
ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG

INLEDNING

TILL

Hälso- och sjukvården vid marinen / Marinöverläkaren. – Stockholm, 1912-1943. - (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911/12-1942.

1911/12-1942 med innehållsförteckning på franska. –

1911/12-1912/13 även med sammanfattning på franska.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. K, Hälso- och sjukvården. 1, Sundhetskollégii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt, 1864-1912. - Sundhetskollégium ersattes 1879 av Medicinalstyrelsen.

Täckningsår: 1861-1910 = Ny följd 1-50.

Efterföljare:

Hälso- och sjukvård vid försvaret / Försvarets sjukvårdsförvaltning. – Stockholm : 1944–1970. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1943-1969.

Årg. 1943-1944 med titel: Hälso- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén.

Översiktspublikation:

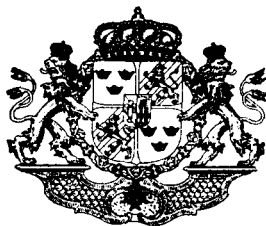
Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950 / Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1960.

Tab. 157. Militära sjukvården 1903-1947.

Hälso- och sjukvården vid marinen. 1922 1/10-30/9 1923. – (Sveriges officiella statistik).

Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2011.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN VID MARINEN

1922 $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 1923

AV

MARINÖVERLÄKAREN

STOCKHOLM 1923
ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

A. Berättelse.

	Sid.
1. Läkarpersonalen	6
2. Sjukvårdspersonalen	7
3. Sjukvårdslokalerna	7
4. Sjukvårdsmaterielen	7
5. De sanitära förhållandena i land	8
6. De sanitära förhållandena till sjöss	10
7. Organisationsfrågor	12
8. Sjukligheten på flottans stationer	13
9. Verksamheten å flottans sjukhus	15
10. Sjukligheten ombord	16
11. Sjukligheten vid kustartilleriet	16
12. Tandvården	18

B. Tabeller.

Tab. 1 a. Sjukligheten å stationerna inom flottans stam (officerare, civilmilitära, underofficerare och manskap)	20
> 1 b. Sjukligheten bland daglönare vid flottans stationer	20
> 2. Sjukligheten bland värnpliktiga vid flottans stationer	21
> 3 a. De viktigaste sjukdomsgrupperna bland flottans stam och beväring å stationerna	21
> 3 b. De viktigaste sjukdomsgrupperna bland daglönare vid flottans stationer.....	22
> 4. Döda och dödsorsaker vid flottans stationer (daglönare undantagna)	23
> 5 a. Avskedade tillhörande stammen på grund av sjukdom och yttre skador vid flottan	23
> 5 b. Till krigstjänst oförmögna värnpliktiga på grund av sjukdom och yttre skador vid flottan	23
> 6 a. Vårdade vid flottans sjukhus i Karlskrona, medicinska avdelningen.....	24
> 6 b. Vårdade vid flottans sjukhus i Karlskrona, kirurgiska avdelningen	29
> 7 a. Uppgift från flottans sjukhus i Karlskrona angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å intagna patienter	33
> 7 b. Uppgift från flottans sjukhus i Karlskrona angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å polikliniskt behandlade patienter...	36
> 8. Sjukligheten å flottans övningsexpeditioner	37
> 9. De viktigaste sjukdomsgrupperna under flottans övningsexpeditioner	38
> 10. Sjukligheten inom kustartilleriets stam	40
> 11. Sjukligheten bland värnpliktiga vid kustartilleriet	40
> 12. De viktigaste sjukdomsgrupperna bland kustartilleriets stam och beväring	41
> 13. Döda och dödsorsaker vid kustartilleriet	42
> 14 a. Avskedade tillhörande stammen på grund av sjukdom och yttre skador vid kustartilleriet.....	42
> 14 b. Till krigstjänst oförmögna värnpliktiga på grund av sjukdom och yttre skador vid kustartilleriet	42
> 15. Revaccinationen år 1922	43
> 16. Tandvården	43
> 17. Allmän sammanställning av sjukligheten och sjukdomarna vid marinen	44

TABLE DES MATIÈRES

A. Rapport.

	Pag.
1. Les médecins	6
2. Les infirmiers	7
3. Les locaux du service de santé	7
4. Le matériel de santé	7
5. Les conditions d'hygiène à terre	8
6. Les conditions d'hygiène à bord	10
7. Des cas d'organisation	12
8. Les maladies dans les stations de la flotte	13
9. L'activité dans l'hôpital maritime	15
10. Les maladies à bord	16
11. Les maladies dans l'artillerie de côtes	16
12. Les soins dentaires	18

B. Tableaux.

Tabl. 1 a. Les malades dans les stations parmi les corps de la flotte (officiers, assimilés, sous-officiers et marins)	20
» 1 b. Les malades parmi les ouvriers des arsenaux de la flotte	20
» 2. Les malades dans les stations parmi les conscrits de la flotte	21
» 3 a. Les principaux groupes de maladies parmi les corps de la flotte et les conscrits dans les stations	21
» 3 b. Les principaux groupes de maladies parmi les ouvriers des arsenaux.....	22
» 4. Mortalité et causes de décès dans la flotte (ouvriers des arsenaux exceptés)	23
» 5 a. Réformés des corps de la flotte pour cause de maladie ou de traumatisme externe	23
» 5 b. Réformés des conscrits de la flotte pour cause de maladie ou de traumatisme externe	23
» 6 a. Les malades de l'hôpital de la flotte à Karlskrona, section médicale.....	24
» 6 b. Les malades de l'hôpital de la flotte à Karlskrona, section chirurgicale...	29
» 7 a. Relevé de l'hôpital de la flotte à Karlskrona concernant les opérations sur les malades entrés	33
» 7 b. Relevé de l'hôpital de la flotte à Karlskrona concernant les opérations sur les malades pas entrés	36
» 8. Les malades etc. à bord	37
» 9. Les principaux groupes de maladies à bord	38
» 10. Les malades parmi les corps de l'artillerie de côtes.....	40
» 11. Les malades parmi les conscrits de l'artillerie de côtes	40
» 12. Les principaux groupes de maladies parmi les corps et les conscrits de l'artillerie de côtes	41
» 13. Mortalité et causes de décès dans les corps de l'artillerie de côtes	42
» 14 a. Réformés des corps de l'artillerie de côtes pour cause de maladie ou de traumatisme externe	42
» 14 b. Réformés des conscrits de l'artillerie de côtes pour cause de maladie ou de traumatisme externe	42
» 15. La revaccination l'an 1922	43
» 16. Les soins dentaires.....	43
» 17. Relevé général des malades et des maladies dans la marine.....	44

TILL KONUNGEN.

I enlighet med nådiga instruktionen för marinöverläkaren får jag härmed i underdånighet avgiva årsberättelse över hälso- och sjukvården vid marinen för tiden 1 oktober 1922—30 september 1923.

1. Läkarpersonalen.

Omsättningen inom marinläkarkårens personal under det tilläandagångna redovisningsåret framgår av följande tabell.

Antal ent. stat och näd. brev	Beställningar	V a k a n s e r					Återbesatta beställningar	Vakanser den 30 sept. 1923
		Den 1 okt. 1922	till följd av Be- fordran	Avsked	Utdö- fall	Summa		
1	Marinöverläkare	—	—	—	—	—	—	—
3	Förste marinläkare	—	—	—	1	1	1	—
13	Marinläkare av första graden	1	1	1	—	3	—	3
20	» » andra »	2	—	1	—	3	2	1
10	Marinläkarstipendiater	—	2	2	—	4	4	—
10	» » över stat	—	—	6	—	6	6	—
57	Summa	3	3	10	1	17	13	4

Den ena av de vakanta marinläkarbeställningarna av första graden är den för Hemsö fästning avsedda tjänsten, som med Eders Kungl. Maj:ts medgivande tills vidare hålles obesatt. De två övriga voro, liksom den vakanta marinläkarbeställningen av andra graden, förklarade till ansökan lediga vid redovisningsårets utgång.

Marinläkarkåren i flottans reserv räknade vid redovisningsårets slut sjuttiotre marinläkare och sex marinläkarstipendiater.

Fackutbildningskurs för marinläkarstipendiater över stat har ägt rum i Karlskrona den 3 januari—31 mars 1923 och genomgåts av åtta marinläkarstipendiater över stat och en värpliktig läkare.

En marinläkare av andra graden på stat har erhållit bidrag till utrikes studieresa från riksstatens anslag till resestipendier åt läkare vid marinläkarkåren. En annan marinläkare av andra graden på stat hade anhållit om uppskov med honom sedan näst föregående år åliggande studieresa till innevarande år. Sagda resor äro fullgjorda.

Ögonundersökningar och ögonbehandlingar på Stockholms station hava verkställts av en marinläkare vid marinläkarkåren i flottans reserv.

En överläkare av andra graden i danska flottan har med av Eders Kungl. Maj:t lämnat medgivande studerat vissa sanitära förhållanden dels ombord å pansarbåten "Drottning Victoria", dels vid flottans kaserner och sjukhus i Karlskrona.

2. Sjukvårdspersonalen.

Fastställda utbildningskurser hava hållits vid marinens olika sjukvårdsanstalter för 12 stamanställda och 4 värnpliktiga sjukvårdare.

I näst föregående årsberättelse omförmålt manuskript till "Lärobok i hälso- och sjukvård för marinen" har i avseende å vissa delar vidare bearbetats och föreligger tryckfärdigt.

3. Sjukvårdslokalerna.

För operationssalen å flottans sjukhus i Karlskrona har anskaffats ett s. k. reservbelysningsaggregat, tillverkat av aktiebolaget Gasaccumulator i Stockholm.

Sjukrummen i sjömanskårens kaserner i Karlskrona hava undergått en allmän reparation, erhållit golvbeläggning med korkmattor jämte ny sängutredning från inventarieuppbörden vid flottans sjukhus.

Behovet av s. k. sjukstuga för Stockholms station kvarstår oförändrat. På grund av statsfinansiella skäl har dock marinförvaltningen ej heller i år ansett sig böra äska medel för ändamålet.

Sjukhuset å Vaxholms kastell har underkastats en allmän reparation. I övrigt kvarstå beträffande sjukvårdslokalerna inom Vaxholms fästning de brister, som anförts i föregående årsberättelser.

Sjukstugan å Märsgarn har erhållit elektrisk belysning.

Marinförvaltningen medgav efter gjord framställning Karlskrona stads hälsovårdsnämnd att med anledning av i samhället under våren utbruten omfattande scharlakansfeberepidemi på vissa villkor få disponera flottans epidemisjukhus. Staden behövde emellertid icke taga det gjorda medgivandet i anspråk.

Enligt föreskrifterna i epidemilagen skola inom visst epidemidistrikt uti någon av de farligare epidemiska sjukdomarna insjuknade personer åtnjuta kostnadsfri vård å till sagda distrikt hörande epidemisjukhus. Från ett av landets epidemidistrikt har gjorts gällande, att begreppet "insjuknade" skulle innefatta jämväl de, som befinna sig i inkubationsstadiet till sådan sjukdom, och med anledning härav anfördes besvär hos marinförvaltningen över av flottans myndigheter vägrad utbetalning av ersättning för ifrågavarande epidemisjukvård. Då en person, som befinner sig i inkubationsstadiet till en smittosam sjukdom och är fullt fri från sjukdomstecken därav, icke kan betraktas såsom "insjuknad", har marinförvaltningen lämnat besvären utan avseende.

4. Sjukvårdsmaterielen.

Tillverkningen av förbandsmateriel för marinens behov har fortgått å flottans sjukhus i Karlskrona. Någon större upphandling av förbandsmateriel har på grund av ineliggande förråd ej befunnits erforderlig. Till vinnande av säkerhet vid krigsutbrott har marinförvaltningen anbe-

fallt vissa minimimängder av förbandsmateriel att ständigt hållas inneliggande i Karlskrona stations sjukvårdsförråd.

I föregående årsberättelse anförda missförhållanden å Stockholms station i avseende å förvaringen av förste läkarens uppbörd kvarstå oförändrade.

I föregående årsberättelse omförmälda förteckning över persedlar m. m. för marinens sjukhus och sjukfartyg och på grund av desamma vidtagen utredning rörande marinens totala behov av persedlar och inventarier för sjukvården hava av marinförvaltningen lagts till grund för äskande av medel till förrådens komplettering och modernisering.

Följande nyanskaffningar av sjukvårdsmateriel har ägt rum. De tre nyaste pansarbåtarnas utrustning har fullständigats med en sjöbår för varje fartyg. För de två nyaste jagarna hava anskaffats lådor till förbandsposterna i maskinrummen. För av riksdagen beviljade medel hava 16 st. pulmotorer upphandlats till kustfästningarna.

På en av kustflottans pansarbåtar ha utförts försök angående aptering av den nuvarande sjöbårmodellen för s. k. glidtransport utefter däck och trappor.

Marinförvaltningen har fastställt föreskrifter för desinfektion av gasmasker ombord och i land samt utfärdat bestämmelser, att febertermometrar skola ingå i de för torpedbåtarna avsedda förbandslådorna och att morfintabletter av viss dosering i trängande nödfall få användas å undervattensbåtar även utan läkares föreskrift.

5. De sanitära förhållandena i land.

Vad beträffar flottans station i Karlskrona, så kvarstå i föregående årsberättelser omnämnda önskemål rörande utvidgning av bad- och tvättinrättningen samt nytt marketenteri för sjömanskåren. Inom sjömanskårens kasernetablisement äro följande förbättringar utförda. Korvfabriken har utvidgats och erhållit vissa hygieniska förbättringar såsom ny väggbeklädnad av kakel, tvättställ för varmt och kallt vatten, emaljerat blandningstråg m. m. Logementen å den s. k. kokhusvinden ha erhållit W. C.-inrättning. Den stora beklädnadsverkstadens sanitära anordningar hava fullständigats med åtskilliga tvättställ, klädsåp och dricksvattenfontäner. Skeppsgossekasernens matinrättning har försetts med ny spis, vissa moderna maskinella köksanordningar såsom potatisskalare, kafferostningsmaskin m. m. samt tvättställ för varmt och kallt vatten för personalen. Cyanvåtedesinfektioner för ohyra hava utförts inom sjömanskårens kaserner, skeppsgossekasernen, häktet och diverse boställen. I avlusningsanstalten hava 34 cyanvåtedesinfektioner verkställt. Å örlogsvarvet har det kemiska laboratoriet erhållit nya och tidsenliga lokaler, de sanitära anordningarna inom åtskilliga av verkstäderna hava kompletterats med moderna W. C.-inrättningar, ventilationsanordningar, dricksvattenfontäner, tvättställ och klädsåp. Marinförvaltningen har ställt medel till varvschefens disposi-

tion för utrotande av råttor å varvet i sammanhang med å stationen och i Karlskrona stad pågående systematisk råttutrotning.

I avseende å Stockholms station kvarstå i föregående årsberättelser omförmälda, med stationsförläggningen sammanhängande hygieniska frågor olösta. De hygieniska missförhållandena beträffande förläggningen å logementsfartyget "Vanadis", för vilka redogjordes i näst föregående årsberättelse, kvarstå likaledes. Förste läkaren å stationen har avlämnat en tabell med jämförelse mellan sjukligheten i kasernerna och å "Vanadis", av vilken framgår, att sjukprocenten för detta fartyg även i år högst avsevärt överstiger sjukligheten i kasernerna. "Vanadis" ersättande med annat lämpligare förläggningsutrymme är därför fortfarande synnerligen angeläget. Sjömanskårens kaserners matinrättning har erhållit ny diskmaskin. Sedan utredning av förste läkaren verkstälts i samråd med Stockholms hälsovårdsnämnds kemist angående vattnets beskaffenhet omkring Skeppsholmen och detsamma befunnits odugligt till badning, har Skeppsholmens kallbadhus stängts. Manskaper beredes i stället även under den varma årstiden tillfälle till dusch i stationens badinrättning. Avlusning av manskaper har endast visat sig behövlig i ett fall.

Beträffande Vaxholms fästning kvarstå de hygieniska olägenheterna hos de gamla kasernerna i Vaxholms kastell i huvudsak oförändrade. Bland under året vidtagna hygieniska förbättringar må nämnas ett nytt avtråde vid Fredriksborgstornet samt ombyggnad av kallbadhuset vid Oscar-Fredriksborg. De av Vaxholms kustartilleriregemente under den varma årstiden använda, armén tillhöriga barackerna å Värmdön äro i ett synnerligen bristfälligt skick och kunna ej utan genomgripande reparation vidare användas såsom förläggningslokaler.

I avseende å Karlskrona fästning anmäler äldste läkaren vid därvarande kustartilleriregemente, att ett ovanpå maskinrummet å Kungsholmsfort beläget eldarlogement på grund av den vid påeldning höga temperaturen är olämpligt såsom bostad. Dit förlagda eldare synas kunna inkvarteras annorstädes å fortet. Samma läkare erinrar också om, att besparing av färskvatten torde kunna åstadkommas inom fortet genom utsträckt användning av havsvatten till kök och badrum.

Med hänsyn till Älvsborgs fästning får jag anmäla, att åtskilliga smärre hygieniska förbättringar kommit till stånd inom Oscar II:s fort. Behovet av modern värme- och ventilationsanläggning kvarstår emellertid, och har marinförvaltningen beträffande detta önskemål gjort förnyad framställning om äskande av medel hos riksdagen.

Vid kustartilleriet har manskaper endast i enstaka fall befunnits i behov av avlusning.

Vid företagna inspektioner av marinens förläggningar i land har jag i avseende å den personliga hygien och näringstillståndet hos det kasernerade manskaper, beklädnaden, proviantförhållandena och den utspisade kosten jämte ordningen och renligheten inom kasernetablissem

menten icke haft anledning att framställa några erinringar av betydelse. Rörande vissa smärre anmärkningar har jag för rättelses vinnande gjort framställning hos marinförvaltningen, som med anledning härav vidtagit omedelbar åtgärd. Ej heller hava några erinringar av betydelse framställts från respektive förste läkares och fästningsläkares s. k. kvartalsinspektioner.

Företagen revaccination redovisas i enlighet med lagen om skyddskoppympning för kalenderår. Tabell 15 upptager antal och resultat av under år 1922 utförda ympningar.

6. De sanitära förhållandena till sjöss.

Där så befunnits lämpligt, hava ombord kommenderade läkare handhaft hälso- och sjukvården å flera till samma förband hörande fartyg.

S. k. sjukvårdsliggare för pansarbåtarna "Sverige" och "Drottning Victoria", depåfartyget "Svea" och jagaren "Wrangel" hava ånyo granskats i marinförvaltningen.

Vid under året företagna inspektioner har jag beträffande proviant, utspisad kost, beklädnad samt besättningarnas fysiska kondition och personliga hygien ej haft anledning till några erinringar av större betydelse.

Beträffande hygienien till sjöss torde jag först få erinra om, att inom marinförvaltningens ingenjöravdelning utredning pågår beträffande vattenförsörjningen ombord och tillhandahållande därstädes av vattenlednings- eller evaporerat vatten för ändamål, som förut tillgodosetts med sjö- vatten. Inom samma avdelning av marinförvaltningen pågår likaledes utredning beträffande direkta rörledningar till fartygens vattentankar och utarbetande av föreskrifter angående de sistnämndas rengöring och omcementering. Hos varvschefen vid flottans station i Karlskrona pågår utredning angående avhjälpande av den i föregående årsberättelse omförmälda hälsovådliga beskaffenheten hos vattnet i yttre varvsbassängen samt angående anordningar vid dockorna för besättningens personliga hygien m. m.

Ur under året kommenderade stabs- och divisionsläkares rapporter får jag anföra följande.

Trenne stabsläkare framhålla, att en stor del av den utspisade fullgoda kosten ratas och därför endera kastas över bord eller säljes som s. k. svinmat. Kalorivärdet för skeppsportionen är förhållandevis högt tilltaget med hänsyn till näringsbehovet till sjöss under den kallare årstiden. Det synes emellertid på grund av berörda erfarenhet, att hänsyn såväl till vanlig sparsamhet som till god ordning i övrigt borde göra någon minskning av skeppsportionen påkallad åtminstone under den varma årstiden.

En stabsläkare erinrar om, att vissa smärre fartygsepidemier av furunkulos, varigenom åtskillig personal för tillfället blivit otjänstbar, varit att

tillskriva för ringa tillgång till färskvatten för tvätt och dusch. Denna omständighet gör alltså även i sin mån nyss nämnda utredning angående färskvattenförsörjningen ombord påkallad. Samme stabsläkare framhåller vissa olägenheter förenade med hyttinredningen för officerare och vederlikar å depåfartyget "Svea", där exempelvis 4 personer bo i samma hytt och dela ett handfat.

Stabsläkaren å skeppsgosseavdelningen utdömer fullständigt den åldriga briggen "Gladan" såsom övningsfartyg av följande skäl. Möjlighet saknas till ordentlig ventilation, beroende på att sidoventilerna ligga så nära vattenytan, att de ej kunna hållas öppna vare sig under segling eller ens långt ifrån alltid, då fartyget ligger till ankars. Ventilationen ombesörjes därför huvudsakligen genom trappuppgångarna akteröver och föröver. Under stark sjögång måste emellertid dessa uppgångar hållas tillslutna, och luften blir då olidlig å trossbotten. Då dessa uppgångar hållas öppna, uppstår åter starkt drag, och besättningen utsättes för avkylning med åtföljande "förkylningssjukdomar". På grund av den dåliga ventilationen råder stark fuktighet ombord, och mögelsvampar förekomma rikligt samt bidra till ytterligare försämra luften. Avståndet mellan trossdäck och huvuddäck är vidare för litet för att tillnärmelsevis fylla något så när rimliga anspråk på luftutrymme för besättningen. Marinförvaltningen har behandlat detta spörsmål i särskild underdånig skrivelse.

Ur från fartygsläkarna inkomna rapporter får jag anföra följande.

Beträffande pansarbåten "Sverige" erinras, att verkstaden, radiohytten, eldartzvättrummen och eldarmässarna till nedbringande av den höga temperaturen äro i behov av förbättrad ventilation genom utsugande fläktar. Den naturliga belysningen i sjukhytten är i behov av förstärkning genom ett skylight i likhet med å pansarbåtarna "Gustaf V" och "Drottning Victoria".

I avseende å pansarbåten "Drottning Victoria" anmärkes, att förbindelse med varmvattenrörnätet uteglömts till tappkranarna å förbandsplatsens tvättställ. Den aktra ekonomistmännen om styrbord är i behov av förbättrad ventilation.

Med hänsyn till pansarbåten "Niord" framhålles, att fartygets aktersta officershytter äro fuktiga och att denna olägenhet synes kunna avhjälpas genom förflyttning av värmeledningsrören bordvarts under kojerna.

Å depåfartyget "Svea" kvarstår önskemålet om förbättrad ventilation i eldarmässarna.

Ett förslag, att däckspersonalen å undervattensbåtarna förses med gummistövlar, synes värt beaktande. Även vid obetydlig sjögång överspolas nämligen däckets ständigt, när båten rör sig i övervattensläge. De fuktiga skodonen bidra sedan till luftförsämringen inombords.

Kanonbåten "Blendas" däck har fortfarande visat sig otätt över trossbotten. Arresten uppgives vara otillräckligt ventilerad.

Å övningsfartygen "Najaden", "Jarramas" och "Gladan" saknas fortfarande direkta vattenledningsrör för påfyllning från däck av fartygens vattentankar.

Å kanonbåten "Svensksund" synes isoleringen böra förbättras i officerspenteriet.

Fartygsläkaren å kanonbåten "Svensksund" har under vinterexpeditionen å rikets västkust vid kanonbåtens förläggning till Skagen varit anlitad av besättningarna på där förefintliga svenska fiskebåtar.

7. Organisationsfrågor.

I ett i juni 1922 till chefen för finansdepartementet överlämnat betänkande föreslog de s. k. statistiksakkunniga i avseende å i Sveriges officiella statistik ingående ämbetsberättelser bland annat att "övergång till kalenderår som berättelseår snarast sker". Ut i över sagda betänkande avgivet underdånigt utlåtande anförde jag beträffande berörda förslag följande: "Detta förslag får jag tillstyrka, då skäl för bibehållande av redovisningsåret 1 oktober—30 september för 'Hälso- och sjukvården vid marinen' icke torde föreligga, och tillåter mig i sammanhang därmed endast erinra om, att, därest förslaget skulle vinna Eders Kungl. Maj:ts godkännande, detsamma påkallar ändring av de bestämmelser i nådiga instruktionen för marinöverläkaren och reglemente för marinen, som beröras härav, jämte föreskrift om, att ett övergångsår skall innefatta jämväl sista kvartalet av närmast föregående kalenderår." Ut i samma underdåniga utlåtande yttrade jag under rubriken "Övergång till redovisning för kalenderår" beträffande tiden för utarbetande av föreliggande årsberättelse följande: "En tid av blott två månader för utarbetande av 'Hälso- och sjukvården vid marinen' synes vid jämförelse med för övriga verk angivna tider enastående kort. Utarbetandet av årsberättelsen har också alltid varit förenat med betydande jäkt och arbete å extratid. Inga skäl synas föreligga för att 'Hälso- och sjukvården vid marinen' bör utkomma tidigare än övriga liknande publikationer, för vilka stadgas en tid för utarbetning och tryckning av sex till tolv månader. På grund härav får jag hemställa, att, därest de sakkunnigas, av mig ovan tillstyrkta förslag angående bestämmande av redovisningsåret till kalenderår skulle vinna nådig fastställelse, Eders Kungl. Maj:t också täcktes anbefalla den ändringen i instruktionen för marinöverläkaren § 5 a, att till Konungen ställd årsberättelse över 'Hälso- och sjukvården vid marinen' skall av marinöverläkaren avgivas senast den 30 juni året efter redovisningsårets slut. Jag får erinra om att, därest denna hemställan skulle vinna nådigt bifall, vissa ändringar i reglemente för marinen bliva påkallade och lämpligen kunna komma till utförande i sammanhang med de ändringar, jag under rubriken 'Övergång till redovisning för kalen-

derår' omförmålt." Berörda önskemål synas kunna lösas för sig oberoende av för Sveriges officiella statistik i övrigt utfärdade föreskrifter.

I näst föregående årsberättelse omförmåld utredning angående bestämmelser i avseende å kroppsbeskaffenhet för marinens flygare m. m. pågår inom medicinalstyrelsen.

Den bristande tillgången å oftalmologisk sakkunskap inom marinen, som gör sig gällande å olika områden och till vars avhjälpande marinens myndigheter gjort underdånig framställning om inrättande av 2 ögonläkarebeställningar vid marinläkarkåren, har föranlett högste befälhavaren över kustflottan att särskilt framhålla det missförhållandet, att flottans artillerimatrosor och rekryter kommenderas till skjutskola utan föregående specialundersökning av synförmågan och att under skolans förlopp upptäckta ögonfel med anledning härav hos åtskilliga omöjliggjort utbildningen till riktare.

Enligt bestämmelser i reglemente för marinen läkarbesiktigas det embarkerande manskapet före inmönstringen av kasernläkaren å den station, fartyget tillhör, med biträde av vederbörande fartygsläkare. Denna läkarbesiktning synes böra anordnas senast dagen före befälstecknets hissande. Fartygsläkare torde för detta ändamål böra åläggas att två dagar dessförinnan inställa sig på stationen. Fartygsläkaren skulle vid denna mönstring få tillfälle att övervaka hälsotillståndet hos det embarkerade manskapet och kan sedermera, innan fartyget lämnar stationen, med ledning av förhållningsböckernas uppslag angående genomgångna sjukdomar kontrollera vars och ens hälsotillstånd samt lämplighet för sjötjänst för tillfället.

8. Sjukligheten på flottans stationer.

Sammanlagda antalet sjukdomsfall uppgår enligt tabellerna 1 a och b samt 2 till 6 450 på en medelpersonalstyrka per dag — daglönare inräknade — av 6 344 man. Medelsjukprocenten för hela personalen uppgår till 101 mot respektive 105 och 88 under de närmast föregående två åren, influensan frånräknad.

Antalet insjuknade m. m. framgår av följande tabell.

Personal	Medelstyrka per dag	Sjuka för året	Sjukdagar	Medeltal sjukdagar per sjuk	Medeltal insjuknade per dag	Sjukskrivna per dag	
						Medeltal	I procent av styrkan
Stam	2 608	2 401	35 797	14	6·6	98	3·7
Daglönare	2 613	2 712	33 428	12	7·4	91	3·5
Värnpliktiga	1 123	1 337	17 800	13	3·6	48	4·8
Summa	6 344	6 450	87 025	13	17·6	237	3·7

Sjukligheten har liksom sistlidna år varit större å Stockholms station. En blick på tabellerna 3 a och b visar, att detta förhållande får tillskrivas en högre allmän sjuklighet.

Å tabell 3 a, som rör den militära personalen, märkas endast sporadiska fall av de vanliga akuta infektionssjukdomarna med undantag för skarlakansfebern, som å Karlskrona station uppträtt med 37 fall, härrörande från en i staden och dess omnejd under året pågående epidemi av sagda sjukdom. Dessutom märkas 100 fall av påssjuka, också å Karlskrona station.

Av smittosamma könssjukdomar upptager tabell 3 a för Karlskrona station 14 nyanmälda gonorrhoe-fall bland stammen och 23 bland de värnpliktiga, d. v. s. inom den till 5 134 man uppgående militära personalstyrkan tillsammans 37 fall med en morbiditet av blott 0·7 %. Från Stockholms station angivas å nyssnämnda tabell 17 nyinträffade fall av gonorrhoe, därav 13 bland stammen och 4 bland de värnpliktiga. Därtill skola emellertid läggas 30 polikliniskt behandlade nya fall, 20 bland stammen och 10 bland de värnpliktiga. Sammanlagda antalet fall av nyanmäld gonorrhoe blir alltså 47, utgörande morbiditeten för Stockholms stations till 4 105 man uppgående militära personalstyrka 1·1 %. De två närmast föregående årens motsvarande morbiditetssiffror voro för Karlskrona station respektive 1·2 och 0·6 och för Stockholms station respektive 1 och 1·1 %. Gonorrhoe-frekvensen är sålunda fortfarande synnerligen låg.

Vad beträffar syfilis, så rapporteras — ett polikliniskt behandlat fall medtaget — från Karlskrona station 4 och från Stockholms station 5 nyanmälda fall eller tillsammans blott 9. Morbiditeten i nyförvärvad syfilis håller sig för året sålunda hos den militära personalen å stationerna omkring eller under 0·1 %. De två närmast föregående åren utvisade å båda stationerna mycket små siffror mellan 0·4 och 0·1 %.

Större delen av de med gonorrhoe och syfilis infekterade värnpliktiga hade som vanligt ådragit sig smittan före inryckningen. Den profylaktiska behandlingen mot smittosamma könssjukdomar har fortfarande, särskilt å Karlskrona station, anlitats i förhållandevis ringa utsträckning. Å sistnämnda station insjuknade 1, i Stockholm 8 man efter tagen sådan behandling. Av de å Stockholms station i veneriska sjukdomar insjuknade hade 18 icke begagnat sig av profylaxen.

Å tabell 3 förekommande siffror rörande tuberkulosen visa 94 fall bland den militära personalen med 47 fall å vardera stationen. De nyanmälda fallen utgöra å Karlskrona station 23 bland stammen och 9 bland de värnpliktiga och å Stockholms station respektive 20 och 11 eller tillsammans å båda stationerna 63 fall. Morbiditeten i nyinträffad tuberkulos uppgår å Karlskrona station för stammen till 0·7 och för de värnpliktiga till 0·5 %. Motsvarande siffror utgjorde förra året 0·22 och 0·4 %. På Stockholms station uppgår sagda morbiditetsprocent i år

till 0·85 för stammen och till 0·62 för de värnpliktiga. Förra årets motsvarande siffror voro 0·5 och 1 %. Önskemålet om omedelbart avskedande av de tuberkulossjuka kvarstår. Sanatorievård har fortfarande anlitats i stor utsträckning. Sedan Eders Kungl. Maj:t medgivit, att tuberkulossjuka bland underofficerare och manskap vid marinen, där så lämpligen kan ske, få vårdas även på landsting och kommun tillhörande tuberkulossjukhus, har marinförvaltningen utfärdat med anledning härav erforderliga närmare bestämmelser beträffande formen för ansökning om inträde jämte överflyttning i vissa fall från jubileumsfondens till landstings eller kommunalt sanatorium m. m.

Tabell 4 utvisar 27 dödsfall bland flottans stam och värnpliktiga, därav 11 i tuberkulos. Den allmänna mortalitetsprocenten uppgår till 0·29.

Av tabell 5 a framgår, att 28 stamanställda avskedats på grund av kroppsfel, därav 8 till följd av tuberkulos. Kassationsprocenten uppgår till 0·49 mot 0·34 närmast föregående år.

Enligt tabell 5 b hava 152 värnpliktiga på grund av kroppsfel befriats från värnpliktens vidare fullgörande. De kasserade utgöra 4·2 % av totalstyrkan. Motsvarande siffra var närmast föregående år 4 %. Då kassationsciffran för de värnpliktiga även i år är högre än vanligt, har förhållandet underkastats särskild undersökning.

Beträffande sjukligheten bland de olika yrkesgrupperna får jag hänvisa till tabell 17.

I avseende å sjukligheten bland daglönarne får jag hänvisa till tabellerna 1 b, 3 b och 17.

9. Verksamheten å flottans sjukhus.

Av tabellerna 6 a och b framgår, att å flottans sjukhus i Karlskrona under redovisningsåret vårdats: å kirurgiska avdelningen 774 och å medicinska avdelningen 1 115, eller tillsammans 1 889 patienter. Härav hava avlidit: å kirurgiska avdelningen 8 och å medicinska avdelningen 16, sammanlagt 24 patienter.

Underhållsdagarna uppgå till 30 174 och fördela sig på olika kategorier av sjuka sålunda:

flottans stam	12 510
flottans värnpliktiga	8 121
kustartilleriets stam och värnpliktiga	4 005
armén	1 403
daglönare	4 135

Summa 30 174.

Medelsjukhusvistelsen för varje sjuk uppgår till 16 dagar.

Antalet å sjukhuset utförda kliniska operationer utgör 371 och polikliniska 67.

10. Sjukligheten ombord.

Besättningsstyrkorna å rustade fartyg hava enligt tabell 8 uppgått till sammanlagt 7 301 man. Denna personal har emellertid endast delvis varit inmönstrad hela året. Medelbesättningsstyrkan per dag utgör 2 575 man. Å de rustade sjöstyrkorna hava 1 281 sjukskrivningar ägt rum. Av dessa patienter hava 604 avpolletterats och 677 vårdats ombord. Beräknad på medelbesättningsstyrkan per dag uppgår sjukprocenten till 50 mot 55 näst föregående år med influensafallen frändragna. Sjukligheten har sålunda varit något lägre än närmast föregående år. Antalet underhållsdagar för ombord vårdade uppgår till 4 998 med ett medeltal sjukdagar per sjuk av 7·4.

Endast ett dödsfall har inträffat ombord under året.

Av akuta infektionssjukdomar hava endast sporadiska fall förekommit.

Bland de smittosamma könssjukdomarna har gonorrhoe uppträtt med 96 fall och syfilis med 9 fall. Beräknad på totala besättningsstyrkan utgör morbiditeten i gonorrhoe 1·3 och i syfilis 0·13 %, förhållandevis låga siffror, som understiga fjolårets, vilka voro respektive 1·5 och 0·26 %. Den s. k. veneriska profylaxen har å pansarkryssaren "Fylgia" under dess expedition till avlägsnare farvatten använts 1,074 gånger med det resultat, att endast 2 fall av syfilis, 16 av gonorrhoe och 9 av ulcus molle inträffade. Av dem, som å detta fartyg tagit profylaktisk behandling, insjuknade 11 man i könssjukdom. Bland dessa hade emellertid endast 3 begagnat sig av behandlingen inom den tidrymd, då densamma kan anses verksam. På "Fylgias" sommarexpedition användes profylaxen av 387 man, av vilka endast 2 insjuknade i venerisk sjukdom. Endast 4 fall av gonorrhoe och 1 av vardera syfilis och ulcus molle inträffade på denna expedition. Ett fullt konsekvent genomförande av ifrågavarande profylax å kustflottan har fortfarande försvårats genom de allt emellanåt förekommande s. k. långpermissionerna från fredag kväll till måndag morgon.

Av tuberkulos ha i år anmälts 29 fall. Som i föregående årsberättelser framhållits, kan tillförlitlig diagnos å lungtuberkulos ej förväntas ombord. Om det oaktat det rapporterade antalet tuberkulosfall lägges till grund för beräkning av morbiditeten för hela besättningsstyrkan, utgör sjukprocenten för tuberkulos 0·39 mot 0·33 näst föregående år. Då de i tuberkulos insjuknade avpolletteras, ingå dessa sjuka bland stationernas tuberkulosfall.

11. Sjukligheten vid kustartilleriet.

Av tabellerna 10 och 11 framgår, att på en sammanlagd personalstyrka av 4 690 man, stam och värnpliktiga, varav i medeltal 2 372 förefunnits i tjänst per dag, inträffat 3 080 sjukdomsfall. Medelsjukprocenten för hela personalen utgör 129. Sistnämnda siffra är förhållande-

vis hög och orsakas, som av tabellerna 11 och 12 framgår, av ökad sjuklighet huvudsakligen i andnings- och matsmältningsorganens sjukdomar samt influensa bland de värnpliktiga inom Vaxholms kustartilleriregemente och Älvsborgs kustartillerikår. Frånsett influensan var sjukprocenten de två närmast föregående åren 98 och 84.

Antalet insjuknade m. m. framgår av följande tabell.

P e r s o n a l	Medelstyrka per dag	Sjuka för året	Sjukdagar	Medeltal sjukdagar per sjuk	Medeltal insjuknade per dag	Sjukskrivna per dag	
						Medeltal	I procent av styrkan
Stam	1 306	1 255	9 006	7·1	3·5	25	1·9
Värnpliktiga	1 066	1 825	15 049	8·2	5	41	3·8
Summa	2 372	3 080	24 055	7·8	8·5	66	2·7

Någon epidemi av influensa har under året icke förekommit annat än 159 fall vid Vaxholms kustartilleriregemente. Denna lilla epidemi var lindrig utan något dödsfall. Med anledning av sjukdomen anbefalldes i huvudsak samma åtgärder som föregående år.

Av de vanliga infektionssjukdomarna märkas endast sporadiska fall med undantag för scharlakansfeber med 28 fall vid Karlskrona kustartilleriregemente, härrörande från en i Karlskrona och omgivningar under året härskande epidemi av sagda sjukdom. Till förebyggande av smittas spridning hava i tillämpliga delar iakttagits i reglemente för marinen del II bilaga 8 förekommande bestämmelser.

De smittosamma könssjukdomarna förete liksom föregående år mycket låga siffror.

Vad beträffar tuberkulosen, så har den uppträtt med 35 fall, varav 29 nyanmälda, 10 tillhörande stammen och 19 de värnpliktiga. Bland de nyanmälda tillhöra 17 fall Karlskrona kustartilleriregemente, 9 Vaxholms kustartilleriregemente och 3 Älvsborgs kustartillerikår. Beräknad på totalstyrkan uppgår morbiditetssiffran för i tuberkulos nyinsjuknade till 0·74 %. Motsvarande siffror för de två närmast föregående åren voro 0·48 och 0·28 %. Året har sålunda att uppvisa en något ökad sjuklighet i tuberkulos.

Såsom av tabell 13 framgår, hava bland stammen inträffat 2 och bland de värnpliktiga 3 eller tillsammans 5 dödsfall, utgörande den allmänna mortalitetssiffran för kustartilleriet 0·1 %.

På grund av invaliditet hava enligt tabell 14 a 6 man vid stammen erhållit avsked, och utgör kassationsprocenten för denna personal 0·38. Sagda siffra var förra året 0·4 %.

Bland de värnpliktiga hava under redovisningsåret enligt tabell 14 b 40 man eller 1.2 % förklarats till krigstjänst oförmögna. Motsvarande siffra för föregående år var 1 %.

12. Tandvården.

Beträffande denna verksamhet, som fortgått i enlighet med givna bestämmelser, får jag hänvisa till tabell 16.

Sedan Eders Kungl. Maj:t bemyndigat marinförvaltningen att för skeppsgossekårens i Karlskrona räkning emottaga en av avlidne tandläkaren A. Rydberg gjord testamentarisk donation å 10 000 kronor för beredande av viss kostnadsfri tandvård åt skeppsgossarna vid Karlskrona station, har donationen emottagits och arvsskatt erlagts med i runt tal 500 kronor. Marinförvaltningen har beslutat, att först sedan fonden genom räntetillskott vuxit till 10 000 kronor, medlen skola användas till av testator angivet ändamål. Föreskrifter för fondens användande äro under utarbetning.

För tillgodoseende av tandvården för besättningarna å invid eller ej allt för långt från flottans stationer förlagda fartyg föreslår en av de under året kommenderade stabsläkarne, att manskapet å efter sjöstyrkans övningsprogram och kommunikationsmöjligheter lämpligen avpassade dagar och tider skulle åtnjuta tandvård å de å flottans stationer förefintliga tandpoliklinikerna.

Stockholm den 30 november 1923.

Underdånigst

GUNNAR NILSON.

S. Radhe.

TABELLER

Tabell n:r 1 a. Sjukligheten å stationerna inom flottans stam (officerare, civilmilitära, underofficerare och manskap) 1922 $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 1923.

Stationer	Kvarliggande från 30/9 1922	Insjuknade										Antal sjukdagar	Summa sjuka	Avförda.				Kvarliggande till 1/10 1923	Medeltal av personalstyrka per dag 1)	Personalsstyrka	Sjukprocent
		Ålder				Årstid								Friska och förbättrade	Avsked för invaliditet	Döda.					
		Under 21 år	21—30 år	31—40 år	Över 40 år	Okt.—Dec.	Jan.—Mars	April—Juni	Juli—Sept.												
Karlskrona station	47	589	221	116	95	358	340	227	96	21 257	1 068	1 001	14	14	39 3 299	1 512	70.5				
Stockholms station	27	705	448	89	64	420	510	234	142	14 540	1 333	1 304	6	11	12 2 334	1 096	122				
Summa		74	1 294	669	205	159	778	850	461	238 35 797	2 401	2 305	20	25	51 5 633	2 608	92				

¹⁾ Uppgiften grundad på det ur de dagliga styrkebeskeden erhållna antalet underhållsdagar.

Tabell n:r 1 b. Sjukligheten bland daglönare vid flottans stationer 1922 $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 1923.

Stationer	Kvarliggande från 30/9 1922	Insjuknade								Antal sjukdagar	Summa sjuka	Avförda			Kvarliggande till 1/10 1923	Medeltal av personal- styrka per dag	Personalstyrka	Sjukprocent
		Ålder				Årstid						Friska och förbättrade	Döda	Åvsked för invaliditet				
		Under 21 år	21—30 år	31—40 år	Över 40 år	Okt.—Dec.	Jan.—Mars	April—Juni	Juli—Sept.									
Karlskrona station ...	35	120	387	379	472	396	429	301	232	16 705	1 393	1 342	6	12	33 1 558	1 530	91	
Stockholms station ...	34	45	364	397	479	383	352	288	262	16 723	1 319	1 282	—	4	33 1 284	1 083	122	
Summa	69	165	751	776	951	779	781	589	494	33 428	2 712	2 624	6	16	66 2 842	2 613	104	

**Tabell n:r 2. Sjukligheten bland värnpliktiga vid flottans stationer
1922 $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 1923.**

Stationer.	Kvarliggande från 30/9 1922	Insjuknade						Antal sjukdagar	Summa sjuka	Avförda				Kvarliggande till 1/10 1923	Personalsstyrka	Antal mötesdagar	Medeltal av personalstyrka per dag 1)	Sjukprocent
		Ålder		Årstid						Friska och förbättrade	Årsked för invaliditet	Döda						
		Under 21 år	21 år och däröfver	Okt.—Dec.	Jan.—Mars	April—Juni	Juli—Sept.											
Karlskrona station	9	165	421	116	119	240	111	10 021	595	515	63	2	15 1	835	165—330	788	75	
Stockholms station	8	216	518	130	195	289	120	7 779	742	694	39	—	9 1	771	165—330	335	221	
Summa	17	381	939	246	314	529	231	17 800	1 337	1 209	102	2	24 3	606	165—330	1 123	119	

¹⁾ Uppgiften grundad på det ur de dagliga styrkebeskeden erhållna antalet underhållsdagar.

Tabell n:r 3 a. De viktigaste sjukdomsgrupperna bland flottans stam och beväring å stationerna 1922 $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 1923.

Sjukdomar.	Karlskrona station			Stockholms station			Summa summan
	Stam	Vpl.	Summa	Stam	Vpl.	Summa	
<i>Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar:</i>							
Septicæmia. Pyosepticæmia. Abscessus.							
Phlegmone	25	12	37	51	7	58	95
Erysipelas	1	—	1	3	—	3	4
Scarlatina	26	11	37	9	4	13	50
Diphtheria	4	1	5	3	—	3	8
Morbilli	1	1	2	—	—	—	2
Rubeola	—	—	—	11	8	19	19
Parotitis epidemica	61	39	100	21	28	49	149
Influenza epidemica	15	5	20	11	4	15	35
Varicellæ	—	—	—	1	—	1	1
Typhus abdominalis ...	1	—	1	—	—	—	1
Dysenteri	1	—	1	—	—	—	1
Encephalitis lethargica	1	—	1	—	—	—	1
Tuberculosis	¹⁾ 38	¹⁾ 9	47	²⁾ 36	¹⁾ 11	47	94
Syphilis acquisita	²⁾ 4	²⁾ 5	9	³⁾ 9	⁴⁾ 4	13	22
Ulcus molle	3	7	10	1	2	3	13
Gonorrhœa	⁵⁾ 16	⁷⁾ 29	45	⁴⁾ 18	⁵⁾ 10	28	73
Bandmask	—	—	—	—	1	1	1
Febris. Febricula ...	52	27	79	79	78	157	236
<i>Blodbildande organens samt blodets och ämnesomsättningens sjukdomar</i>	2	2	4	10	6	16	20
<i>Kroniska förgiftningsjukdomar (alcoholismus) ...</i>	—	—	—	3	1	4	4
<i>Nervsystemets sjukdomar</i>	26	17	43	28	28	56	99
<i>Sinnessjukdomar</i>	4	3	7	2	2	4	11

¹⁾ Nyanmälda. — ²⁾ Därav nyanmälda 2. — ³⁾ D:o 4. — ⁴⁾ D:o 13. — ⁵⁾ D:o 14. — ⁶⁾ D:o 20. — ⁷⁾ D:o 23. — ⁸⁾ Därtill komma 9 polikliniskt behandlade fall därav 1 nyanmäld stam. — ⁹⁾ Därtill komma 20 polikliniskt behandlade gamla fall. — ¹⁰⁾ Därtill komma 36 polikliniskt behandlade fall, därav 20 stam och 10 värnpliktiga nyanmälda.

Sjukdomar	Karlskrona station			Stockholms station			Summa summan
	Stam	Vpl.	Summa	Stam	Vpl.	Summa	
<i>Cirkulationsorganens sjukdomar</i>	20	43	63	11	56	67	130
<i>Andningsorganens sjukdomar</i>	125	93	218	174	141	315	533
<i>Matsmältningsorganens sjukdomar</i>	¹⁾ 349	²⁾ 117	³⁾ 466	423	190	⁴⁾ 613	1 079
<i>Njurarnas, urinvägarnas och könsorganens sjukdomar</i>	10	9	19	17	4	21	40
<i>Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar</i>	61	45	⁵⁾ 106	66	35	⁶⁾ 101	207
<i>Hud- och bindvävssjukdomar</i>	38	17	55	127	56	183	238
<i>Öronsjukdomar</i>	25	16	41	40	10	50	91
<i>Ögonsjukdomar</i>	13	3	16	17	8	25	41
<i>Svulster</i>	3	3	6	5	1	6	12
<i>Genom våld och olyckshändelse uppkomna skador</i>	112	46	158	101	35	136	294
<i>Simulation och morbus nullus</i>	20	8	28	1	—	1	29
<i>Observationsfall</i>	32	10	42	59	40	99	141
Summa	1 089	578	1 667	1 337	770	2 107	3 774

Tabell n:r 3 b. De viktigaste sjukdomsgrupperna bland daglönare vid flottans stationer 1922 ^{1/10}—^{30/9} 1923.

Sjukdomar	Karlskrona station	Stockholms station	Summa
<i>Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar:</i>			
Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone ..	18	21	39
Erysipelas ..	2	—	2
Scarlatina ..	2	—	2
Difteria ..	1	2	3
Parotitis epidemica ..	3	—	3
Influenza epidemica ..	21	37	58
Typhus abdominalis ..	—	1	1
Encephalitis letargica ..	2	—	2
Tuberculosis ..	⁷⁾ 36	⁷⁾ 14	50
Syphilis acquisita ..	—	⁸⁾ ⁹⁾ 5	5
Gonorrhœa ..	—	⁸⁾ ¹⁰⁾ 8	8
Tænia ..	—	1	1
Febris. Febricula ..	60	60	120
<i>Blodbildande organens samt blodets och ämnesomsättningens sjukdomar</i>	34	15	49
<i>Kroniska förgiftningssjukdomar (alcoholismus)</i> ..	—	1	1
<i>Nervsystemets sjukdomar</i> ..	127	99	226
<i>Sinnessjukdomar</i> ..	3	1	4
<i>Cirkulationsorganens sjukdomar</i> ..	47	30	77
<i>Andningsorganens sjukdomar</i> ..	168	239	407
<i>Matsmältningsorganens sjukdomar</i> ..	¹¹⁾ 443	¹²⁾ 351	794
<i>Njurarnas, urinvägarnas och könsorganens sjukdomar</i> ..	31	16	47
<i>Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar</i> ..	¹³⁾ 128	¹⁴⁾ 223	351
<i>Hud- och bindvävssjukdomar</i> ..	55	36	91
<i>Öronsjukdomar</i> ..	13	4	17
<i>Ögonsjukdomar</i> ..	20	9	29
<i>Svulster</i> ..	9	4	13
<i>Genom våld och olyckshändelse uppkomna skador</i> ..	148	166	314
<i>Morbus nullus</i> ..	108	—	108
<i>Observationsfall</i> ..	2	1	3
Summa	1 481	1 344	2 825

¹⁾ Därav halsfluss 269. — ²⁾ D:o 76. — ³⁾ D:o 345. — ⁴⁾ D:o 405. — ⁵⁾ Därav akut ledgångsrheumatism 27. — ⁶⁾ D:o 25. — ⁷⁾ Därav nyanmälda 3. — ⁸⁾ Därtill kommer 1 polikliniskt behandlad. — ⁹⁾ Därav nyanmälda 2. — ¹⁰⁾ Nyanmälda. — ¹¹⁾ Därav halsfluss 197. — ¹²⁾ D:o 79. — ¹³⁾ Därav akut ledgångsrheumatism 9. — ¹⁴⁾ D:o 15.

Tabell n:r 4. Döda och dödsorsaker vid flottans stationer (daglönare undantagna) 1922 $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 1923.

Personal	Kron. infektionssjukdomar (tuberkulos)	Blodbildande organens samt blodets sjukdomar	Ämnesomsättnings- sjukdomar	Cirkulationsorganens sjukdomar	Andningsorganens sjuk- domar	Matsmältningsorganens sjukdomar	Njurarnas, urinvägarnas och könsorganens sjukdomar	Öronsjukdomar	Genom våld och olyckshän- delse uppkomna skador	Syulster	Summa
Flottans stam	11	1	1	2	1	3	1	—	3	2	25
» värnpliktiga	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
Summa	11	1	1	2	1	3	2	1	3	2	27

Tabell n:r 5 a. Avskedade tillhörande stammen på grund av sjukdom och yttre skador 1922 $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 1923.

Sjukdomar	Karlskrona station	Stockholms station	Summa
Kroniska infektionssjukdomar (tuberkulos)	6	2	8
Nervsystemets sjukdomar	3	4	7
Sinnessjukdomar	2	2	4
Cirkulationsorganens sjukdomar	1	1	2
Andningsorganens sjukdomar	—	1	1
Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar	1	3	4
Ögonsjukdomar	1	1	2
Summa	14	14	28

Tabell n:r 5 b. Till krigstjänst oförmögna värnpliktiga på grund av sjukdom och yttre skador 1922 $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 1923.

Sjukdomar	Karlskrona station	Stockholms station	Summa
Akuta infektionssjukdomar (encephalit)	1	—	1
Kroniska infektionssjukdomar (tuberkulos)	12	19	31
Blodbildande organens samt blodets och ämnesomsättningens sjukdomar	1	1	2
Nervsystemets sjukdomar	4	7	11
Sinnessjukdomar	4	3	7
Cirkulationsorganens sjukdomar	20	14	34
Andningsorganens sjukdomar	2	5	7
Matsmältningsorganens sjukdomar	—	16	16
Njurarnas, urinvägarnas och könsorganens sjukdomar	7	4	11
Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar	8	8	16
Hudens sjukdomar	—	1	1
Öronsjukdomar	2	—	2
Ögonsjukdomar	—	9	9
Allmän klenhet	2	—	2
Genom våld och olyckshändelse uppkomna skador	—	2	2
Summa	63	89	152

Tabell n:r 6 a. Vårdade vid flottans sjukhus i Karlskrona, medicinska avdelningen 1922 $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 1923.

Sjuka personer	Kvarliggande från 30/9 1922	Insjuknade								Summa vårdade	Avförda						Kvarliggande till 1/10 1923
		Ålder				Årstid					Friska och förbättrade	Avpolterade till sjukhus	Avskedade eller till krigstjänst oförmögna	Döda	Summa avförda		
		Under 21 år	21—30 år	31—40 år	Över 40 år	Okt.—Dec.	Jan.—Mars	April—Juni	Juli—Sept.								
Officerare och vederlikar	—	—	5	2	3	2	2	2	4	10	10	—	—	—	10	—	
Underofficerare och d:o	—	1	9	17	12	8	13	6	12	39	31	—	—	4	35	4	
Flottans manskap:																	
Stammen:																	
Däcksavdelningen ...	8	66	80	—	1	35	44	44	24	155	141	4	—	5	150	5	
Ekonomi- och hantverksavdelningen...	1	15	21	—	—	9	5	15	7	37	37	—	—	—	37	—	
Maskinavdelningen ...	9	45	88	3	—	26	32	43	35	145	131	3	2	—	136	9	
Skeppsgossekårerna...	—	108	—	—	—	26	24	47	11	108	103	4	1	—	108	—	
Värnpliktiga	5	129	176	2	—	68	80	106	53	312	259	3	42	1	305	7	
Kustartilleriets manskap:																	
Stammen	1	24	38	—	—	10	17	20	15	63	58	2	—	—	60	3	
Värnpliktiga	—	48	83	—	—	12	29	48	42	131	110	1	19	1	131	—	
Daglönare	4	6	16	27	43	22	30	21	19	96	80	—	—	5	85	11	
Arméns manskap	3	3	13	—	—	2	4	6	4	19	16	—	—	3	19	—	
Summa	31	445	529	51	59	220	280	358	226	1 115	976	17	67	16	1 076	59	

N:r	Sjukdomar	Officerare och vederlikar	Underofficerare och vederlikar	Manskap av								Summa sjukna	Daglönare	Summa summanum			
				Flottan					Kustartilleriet						Armén		
				Stam			Värnpliktiga	Skeppsgosse-kåerna	Maskinavdeln.	Ekonomi- och hantverksavdeln.	Däcksavdeln.					Stam	Värnpliktiga
	I. Bildningsfel.																
	Spina bifida occulta	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.																
21	Varfeber och variga inflammationer	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	1	4	—	4		
22	Ros	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2		
23	Scharlakansfeber	—	—	—	—	—	—	—	2	3	2	—	7	—	7		
24	Difteri	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	1	5	—	5		
25	Mässling	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	3	—	3		
27	Pässjuka	—	—	14	1	3	25	14	5	3	1	66	1	—	67		
29	Influensa	—	1	2	—	1	2	13	—	3	—	22	—	—	22		
31	Vattenkoppor	—	—	—	—	—	1	—	—	4	—	5	—	—	5		
36	Rödsot	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1		

Nr	Sjukdomar	Officerare och vederlikar	Underofficerare och vederlikar	Manskap av										Summa sjuka	Daglönnare	Summa summanum	
				Flottan					Kustartilleriet		Armén						
				Stam			Värnpliktiga	Skippelses-käerna	Maskinavdeln.	Ekonomi- och Hantverksavdeln.		Däckavdeln.	Stam				Värnpliktiga
42	Tuberkulos	—	3	20	3	10	2	9	5	11	1	64	7	71			
	a. Lung- och struptiontuberkulos	—	3	20	3	9	2	9	5	9	—	60	7	67			
	b. Hjärn- och hjärnhinnetuberkulos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1			
	c. Ben- och ledgångstuberkulos	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1			
	f. Tuberkulos i könsorganen och urinblåsan	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	2			
	h. Annan tuberkulos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1			
44	Syfilis:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
	b. Förvärvad syfilis ¹	—	—	23	—	5	—	46	1	—	—	15	2	17			
45	Enkelt veneriskt sår	1	—	7	1	5	—	7	—	—	—	21	—	21			
46	Dröppel och dess följsjukdomar	—	—	23	8	26	1	45	2	5	1	111	—	111			
51	Frossa	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	2			
55	Bandmasksjukdom	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1			
	Encephalitis lethargica	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1			
	» » Parkinsons syndrom	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2	3			
	V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.																
59	Anaemia pernicioza	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1			
	Morbus Banti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1			
	Lymphogranulomatosis	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1			
	VI. Ännesomsättningssjukdomar.																
68	Sockersjuka	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2			
	VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.																
71	Alkoholsjukdom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1			
	VIII. Nervsystemets sjukdomar.																
94	Nervinflammation. (Neurit. Neuralg.)	—	2	3	—	1	1	1	1	1	—	10	3	13			
95	Nervförlamning	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	3	—	3			
98	Fallandesot	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	—	2			
100	Neurasteni	1	1	4	1	4	1	19	2	11	—	44	5	49			
	Neurosis traumatica	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	2			
	Psykoneurosis	—	—	—	—	2	1	2	—	2	—	7	—	7			
	IX. Sinnessjukdomar.																
102	Insania manico-depressiva	—	1	—	—	—	—	2	—	—	1	4	1	5			
103	Amentia	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	2			
104	Dementia praecox	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1			
107	Dementia paralytica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1			
	Imbecilitas	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	3	—	3			

¹ Därav primaria. ² 3. ³ 3. ⁴ 4. ⁵ 10.

Nr	Sjukdomar	Officerare och vederlikar	Underofficerare och vederlikar	Manskap av										Summa sjuka	Dagönare	Summa summorum
				Flottan					Kustartilleriet							
				Stam					Värnpliktiga	Stam	Värnpliktiga	Armén				
				Djäckavdeln.	Ekonomi- och Hantverksavdeln.	Maskinavdeln.	Skeppsgosse-kåren	Stam								
111	X. Cirkulationsorganens sjukdomar.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	
112	Hjärtäcksinflammation.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Akut hjärtinflammation:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	a. Endocarditis acuta	—	—	1	—	—	1	2	2	1	—	7	—	—	7	
	b. Myocarditis acuta	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	4	—	—	4	
113	Kroniska hjärtsjukdomar:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	a. Organiskt hjärtfel	—	—	2	2	1	1	16	1	9	2	34	2	—	36	
	b. Myocard. chron. Cardiosclerosis. Cor adip.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	—	4	
114	Nervösa hjärtsjukdomar	—	—	—	1	—	—	3	—	1	—	5	—	—	5	
115	Kronisk degeneration och inflammation av pulsåderna.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	
119	Blodpropp	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	
	XI. Andningsorganens sjukdomar.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
123	Sinusit. maxill.	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	—	2	
125	Inflammation i struphuvudet	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	2	
128	Akut inflammation i luftstrupen och i luftrören	—	—	5	2	5	13	25	6	5	1	62	3	—	65	
129	Kronisk inflammation i luftstrupen och i luftrören	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	—	2	
134	Akut lunginflammation:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	a. Pneumonia crouposa acuta	—	1	4	—	3	9	7	4	4	2	34	1	—	35	
	b. Bronchopneumonia acuta	—	1	5	1	2	4	8	2	3	2	28	1	—	29	
138	Lungemfysem	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	3	
140	Lungäcksinflammation	—	—	6	—	4	3	7	7	1	3	31	1	—	32	
	XII. Matmältningsorganens sjukdomar.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
143	Inflammation i munhålan.....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	
144	Akut inflammation i mandlarna och svalget.....	—	1	5	4	6	23	27	8	11	2	87	2	—	89	
145	Halsböld	—	—	6	—	2	—	4	4	3	—	19	—	—	19	
146	Förstoring av gommandlarne. Adenoïda vegetationer	—	—	2	1	—	1	2	1	—	—	7	—	—	7	
153	Akut mag- och tarminflammation:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	a. Gastritis acuta	—	1	1	—	4	1	7	1	1	—	16	—	—	16	
	b. Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	—	2	2	—	1	1	6	—	1	—	13	1	—	14	
154	Kronisk maginflammation	—	—	—	—	4	—	2	—	1	—	7	2	—	9	
155	Magsår. Duodenalsår	2	4	5	—	7	—	6	—	7	3	34	12	—	46	
157	Funktionell magsjukdom	—	—	3	—	2	1	11	1	3	—	21	1	—	22	
158	Kronisk tarminflammation:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	a. Enteritis chronica	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3	
	b. Colitis chronica	1	—	2	1	1	—	4	—	2	—	11	3	—	14	
161	Bräck.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	
165	Cirrhosis hepatis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	
167	Gallsten	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
168	Gulsot	2	—	3	—	—	—	1	—	—	—	6	2	—	8	

N:r	Sjukdomar	Officerare och vederlikar	Underofficerare och vederlikar	Manskap av										Summa sjukar	Daglönare	Summa summanum
				Flottan					Kustartilleriet							
				Stam					Armen							
				Däckavdeln.	Ekonomi- och Hantverksavdeln.	Maskinavdeln.	Skeppssöskärerna	Värnpliktiga	Stam	Värnpliktiga	Armen					
	XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.															
173	Akut degeneration och inflammation i njurarna	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	3	2	5		
174	Kronisk degeneration och inflammation i njurarna	—	—	—	—	—	1	5	—	—	1	7	1	8		
180	Inflammation i urinblåsan	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	3	—	3		
	Hypertrophia prostatae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1		
	Albuminuria orthostatica	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	3	1	4		
	XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.															
202	Muskelinflammation	—	1	—	—	—	—	5	1	3	—	10	4	14		
206	Akut ledgångsrheumatism	—	—	2	4	4	6	16	9	12	1	54	1	55		
207	Kronisk ledgångsrheumatism	—	—	1	—	—	—	2	—	1	—	4	2	6		
209	Ledstyvhets	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1		
	Habituell skulderledsluxation	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1		
212	Falsk ledställning: a. Scoliosis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1		
	XVI. Hudens sjukdomar.															
217	Erythema multiforme et nodosum	—	—	—	—	—	1	—	1	1	1	4	—	4		
218	Urticaria	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	3	—	3		
222	Ecze-ma	—	4	3	—	3	—	1	1	—	—	12	4	16		
223	Psoriasis	—	1	—	—	—	1	2	—	—	—	4	—	4		
229	Acne	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	2		
231	Furunculosis. Furunculus	—	—	1	—	3	—	1	1	—	—	6	—	6		
236	Scabies	1	—	8	1	5	5	17	4	3	1	45	3	48		
	Pityriasis rosea	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	3		
	Sycosis parasitaria	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1		
	XVII. Öronsjukdomar.															
243	Inflammation i mellanörat med komplikationer: a. Katarral inflammation i mellanörat b. Varig inflammation i mellanörat	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1		
		—	—	1	—	1	1	3	—	1	—	7	1	8		
	XVIII. Ögonsjukdomar.															
258	Conjunctivitis catarrhalis	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1		
273	Iritis	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1		
	XIX. Svulster.															
316	Carcinoma ventriculi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2		

Nr	Sjukdomar	Officerare och vederlikar	Underofficerare och vederlikar	Manskap av								Summa summanum	
				Flottan					Kustartilleriet		Summa sjuka		Deglönare
				Stam			Värnpliktiga	Stam	Värnpliktiga				
				Däckavdeln.	Hautverksavdeln.	Ekonomi- och Maskinavdeln.							
										Skeppsgosse-kåren			
	XX. Andra sjukdomar.												
	Struma	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
	XXI. Genom våld och olyckshändelse uppkomna skador samt akuta förgiftningar.												
	Dykarsjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	Morbus nullus.....	—	—	1	1	1	2	—	—	2	—	7	7
	Simulatio	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
	Observationspatienter	—	2	10	2	6	4	8	1	4	1	38	39

Nr	Sjukdomar	Officerare och vederlikar	Underofficerare och vederlikar	Manskap av										Summa sjuka	Daglöpare	Summa summanum
				Flottan					Kust-artilleriet							
				Stam					Värnplikiga	Stam	Värnplikiga	Armén				
				Djäckavdeln.	Ekonomi- och Hantverksavdeln.	Maskinavdeln.	Skepps- och Kärna	Värnplikiga								
94	VIII. Nervsystemets sjukdomar. Nervinflammation. (Neuritis. Neuralgia) Neuros traumat.	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	2	
	X. Cirkulationsorganens sjukdomar.															
118	Blodåderbräck. (Varix)	—	—	—	1	2	—	10	2	—	9	24	4	28		
119	Blodpropp	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1		
	Varices hæmorrhoid ...	—	1	3	—	2	—	2	1	—	1	10	2	12		
	Varicocele	—	—	2	—	2	—	4	3	—	—	11	—	11		
	XI. Andningsorganens sjukdomar.															
121	Inflammation i nässlemhinnan	—	—	—	1	1	—	3	—	1	3	9	2	11		
123	» i pannhålan	2	—	—	1	2	1	—	—	1	—	7	1	8		
	» i käkhålan	—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	4	1	5		
128	Akut inflammation i luftstrupen och luftrören	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	3	—	3		
134	Akut lunginflammation: a. Pneumonia crouposa acuta	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2		
142	Andra sjukdomar i andningsorganen	—	2	3	—	3	—	2	—	—	1	11	—	11		
	XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.															
143	Inflammation i munhålan	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	2		
144	Akut inflammation i mandlarna och svalget	—	—	1	—	—	—	3	2	1	—	7	—	7		
145	Halsböld	—	—	—	1	2	—	5	6	1	—	15	—	15		
146	Förstoring av gommandlarna. Adenoïda vegetationer	—	1	2	2	—	—	4	2	—	—	11	1	12		
153	Akut mag- och tarminflammation: a. Gastritis acuta	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1		
	b. Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	3	—	3		
155	Magsår. Duodenalsår	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2	3	5		
158	Kronisk tarminflammation: b. Proctitis chronica	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	2		
159	Blindtarmsinflammation	—	4	10	—	11	4	11	2	—	3	45	6	51		
161	Bräck	—	3	3	4	2	2	10	3	1	9	37	4	41		
	Abscess. vel fistula ani	1	5	1	—	—	—	—	—	—	2	9	6	15		
	XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.															
177	Njursten	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2		
180	Inflammation i urinblåsan	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2	—	2		
183	Urinrörsförträngning	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3		
184	Andra sjukdomar i njurarna och urinvägarna	1	—	—	—	—	1	—	—	1	3	6	1	7		

[illegible]

N:r	Sjukdomar	Officerare och vederlikar	Underofficerare och vederlikar	M a n s k a p a v										Summa sjuka	Dagionare	Summa sanmarum
				Flottan					Kust-artilleriet							
				Stam				Värnplikliga	Stam	Värnplikliga	Armen					
				Däckavdeln.	Ekonomi- och Hantverksavdeln.	Maskinavdeln.	Skeppsgosse-kårens									
316	Carcinoma	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2		
319	Andra svulster	1	2	1	1	1	—	5	3	1	—	15	4	19		
	XXI. Genom våld och olyckshändelse uppkomna skador samt akuta förgifningar.															
327	Benbrott:															
	a. Enkelt benbrott.....	—	5	5	—	4	12	10	3	1	5	45	1	46		
	b. Komplicerat benbrott	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	3	—	3		
328	Ledvridning. Ledvrickning	—	2	10	2	3	3	6	6	—	4	36	4	40		
329	Bristning. Krossning	—	—	2	—	2	1	3	6	—	—	14	4	18		
330	Stick-, skär-, hugg-, skott- eller kross-sår	2	2	5	1	5	5	8	12	2	3	45	9	64		
331	Brännskada	—	1	—	—	2	1	—	—	—	—	4	1	5		
332	Kylskada	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	2		
333	Främmande kropp	—	1	—	—	—	—	2	1	1	—	5	3	8		
334	Andra skador	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	2	4		
	Morbus nullus.....	—	—	2	—	1	4	5	1	3	1	17	—	17		
	Simulatio	—	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—	2		

**Tabell n:r 7 a. Uppgift från flottans sjukhus i Karlskrona för år 1922
1/10 -- 30/9 1923 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å *intagna* patienter.**

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
I.						
Fract. baseos cranii c. hæ- morrhagia grav.....	1	Bakre tamponal av naso- farynx	—	—	—	Kvarligger.
II.						
Chalazion	1	Incision + utskrapning	1	—	—	
Strabism. converg	1	Operation för	1	—	—	
Vuln. perfor. oculi c. pro- laps. iridis	1	Reposition + conj. sutur	1	—	—	
Corp. alien. ferric. oc.	1	Magnetextraktion	1	—	—	
III.						
Polyp. meat. audit. ext	2	Evulsio	2	—	—	
Otit. ext. circumscript.	3	Incision	3	—	—	
Otit. med. ac.....	2	Paracentes	2	—	—	
Mastoidit. ac.	4	Uppmejsling	3	—	—	1 kvarligger.
» op.	2	Sekundärsutur	2	—	—	
» »	1	Revision	1	—	—	
Mastoidit. ac. + sepsis.....	1	Uppmejsling + blottlägg- ning av sinus och dura	—	—	1	
IV.						
Deviatio septi nasi	5	Submukös septumresektion	5	—	—	
Hypertrophia conchæ inf	1	Conchotomia inf.	1	—	—	
Rhinit. hypertroph.	2	Thermokaustik	2	—	—	
Polyp. cavi nasi	3	Evulsio	3	—	—	
Sinusit. maxill. ac.	3	Punktion + spolningar	3	—	—	
» » chron.....	1	Operation enligt Denker	1	—	—	
» front. et ethmoid	1	Resectio conchæ med. + ut- rymning av silbensceller	1	—	—	
» ac. frontai. c. phleg- mone retroorbital.....	1	Kilians radikaloperation	1	—	—	
V.						
Periostit. alveol.	1	Incision	1	—	—	
Peritonsillitis	12	»	11	—	—	1 kvarligger.
Hypertrophia tonsill.	2	Tonsillotomi	2	—	—	
Tonsillit. chron.....	7	Tonsillectomia	7	—	—	
Angina Ludovici	1	Incision	—	—	1	Död i pneumoni.
Veg. adenoid	5	Abrasio	5	—	—	
Papilloma palat. dur.	1	Exstirp.	1	—	—	
Periodontit. chron.	1	Rotspetsresektion	1	—	—	
Cancer lab. inf.	1	Excision	1	—	—	
Cysta lab. inf.	1	Exstirpation	1	—	—	
Corp. alien. oesofagi	1	Extractio.....	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			förbättrad	frisk eller förbättrad	död	
VI.						
Lymfoma tbc colli	1	Exstirpation	4	—	—	
» » »	1	Incision + utskrapning.....	1	—	—	
VIII.						
Empyema pleuræ	1	Thoracocentes	—	—	1	
Osteit. tbc costæ	1	Resectio costæ	1	—	—	
Abscess. thoracis	1	Incision	1	—	—	
XIV.						
Ulcus ventriculi.....	1	Gastroenterostomia retrocolica post.....	—	—	—	
XV.						
Volvulus ileocecalis	1	Laparotomi + reposition ...	1	—	—	
XVI.						
Appendicit. ac.	23	Appendectomi	23	—	—	
» » c. abscessu	1	» + drän.	1	—	—	
Appendicit ac. c. peritonit. diff. purul.	5	» »	3	—	2	
Appendicit chron.	6	Appendectomi	6	—	—	
Abscess. foss. iliac. sin. ...	1	Laparotomi + drän.	1	—	—	
Peritonit. progred. post appendicit. op.	1	Relaparotomi + drän.	1	—	—	
XVII.						
Hernia ing. mob.	35	Rad. op. enl. Bassini	35	—	—	
» » »	1	Slutning av bräckport	1	—	—	
» ventralis.....	1	Rad. op.	1	—	—	
XVIII.						
Contractura vel fissura ani	4	Dilatation forcée	4	—	—	
Abscess ad anum	9	Incision	9	—	—	
Fistula ani	3	Op. för	3	—	—	
Tumor. hæmorrhoid.....	11	Dil. forcée + excision	11	—	—	
XIX.						
Peritonit. tbc c. ascitide...	1	Laparocentes	1	—	—	
XX.						
Tbc renis.....	1	Nephrectomi	1	—	—	
Hæmaturia renalis gravis	1	»	1	—	—	Essentiell njurblödn. Forssman.
XXIII.						
Phimosis	3	Circumcisio.....	—	—	—	
Stricture urethræ	1	Urethrotomia ext. + excision av ärrvävnad.....	—	—	—	Död 3 1/2 mån. efter op. i sepsis.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
XXIV.						
Epididymit. tbc.....	1	Ablatio testis.....	1	—	—	
Hydrocele testis.....	5	Rad. op.	5	—	—	
» funiculi	1	» »	1	—	—	
Varicocele	7	» » enl. Gunnar Nilson	7	—	—	
XXVII.						
Hallux valgus.....	1	Exstirp. av bursa + avmejsling	1	—	—	
Amput. traum. dig. man....	1	Amput. dig. man.	1	—	—	
Gangræna dig. man.	1	» »	1	—	—	
Contractura dig. man.	3	Excision av ärrvävnad.....	3	—	—	
Digit. mall. ped.	2	Exarticulatio dig. pedis.	2	—	—	
Hemartrosis cubiti	1	Evidement	1	—	—	
Mus articul. cubiti	1	Artrotomi + extraktion	1	—	—	
Synovit. gen.	4	Punktion och sköljning	4	—	—	
Tbc gen.	3	» » »	3	—	—	
Hæmatros. gen.	7	» » »	7	—	—	
Bursit. trochant.	1	Extirp.	1	—	—	
Hygroma præpatell.	1	»	1	—	—	
Periostit. tbc calcan.	1	Incision + utskrapning.....	—	—	—	Kvarligger.
Luxatio menisc. gen.	2	Artrotomi + exstirp. av menisk.	2	—	—	
Corp. alien. gen.	2	Artrotomi + extractio	2	—	—	
Vuln. in articul. gen. penetr.	1	Sutur + drän.	1	—	—	
Myosit. ossificans brach....	2	Avmejsling	2	—	—	
Fract. claviculæ.....	1	Osteosyntes.....	1	—	—	
» » male sanat.	1	Avmejsling av benkant	1	—	—	
» cubiti	1	Blodig reposition + avlägsnande av benfragment	1	—	—	
» olecrani invet.	1	Exstirp. av benfragment	1	—	—	
» anticrur.	1	Osteosyntes.....	1	—	—	
» femoris	1	»	1	—	—	
» patellæ.....	1	»	1	—	—	
Luxatio humeri.....	1	Reposition	1	—	—	
» oss. lunat. man.	1	Blodig reposition	1	—	—	
Varices extr. inf.	15	Hög saph. lig. + excision	15	—	—	
» »	13	Excision	13	—	—	
Vulnus	15	Sutur	15	—	—	
Abscisio tendinis	3	Sensutur	3	—	—	
Tendovaginit. supp.	2	Incision	2	—	—	
Panaritium	2	»	2	—	—	
Unguis incarnat.	17	Königs op.	17	—	—	
Lymfom. reg. axill.	1	Exstirp.	1	—	—	
» tbc. inguin.	1	»	1	—	—	
Exostos	3	Avmejsling	3	—	—	
Cysta epitel. traum. dig. man.	1	Exstirp.	1	—	—	
Corp. alien	5	Extractio	5	—	—	
XXVIII.						
Phlegmone. Abscess	20	Incision	20	—	—	
Carbunculus. Furunculus...	4	»	4	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Lymfadenit. supp.	3	Incision	3	—	—	
Bursit. supp. ...	6	»	6	—	—	
Atheroma	6	Exstirp.	6	—	—	
Fibroma	1	»	1	—	—	
Ganglion	4	»	4	—	—	
Verruca	2	»	2	—	—	
Nævus	1	»	1	—	—	
Pigmentärr	1	»	1	—	—	

Tabell n:r 7 b. Uppgift från flottans sjukhus i Karlskrona, för år 1922 ^{1/10}—^{30/9} 1923 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Anmärkningar
II.			
Corp. alien. corneæ	50	Extractio.	
XXVII.			
Hæmartros. cubiti	1	Evidement.	
Abscisio tendinis	1	Sensutur.	
Pauaritium	4	Incision.	
XXVIII.			
Atheroma	8	Exstirpation.	
Fibroma	1	»	
Ganglion	1	»	
Verruca	1	»	

Tabell nr 8. Sjukligheten å flottans övningsexpeditioner 1922 ¹/₁₀—³⁰/₉ 1923.

	F a r t y g e n s n a m n																			Summa
	Gustaf V	Drottning Victoria	Sverige	Nord	Fylgia (ångresan)	Fylgia	Skjolskolan 1922 ¹	Skjolskolan 1923 ¹	I. torpedbåts-flottiljen	Torpedskoloravdelningen	I. jägardivisionen	Blenda och II. u-båts-divisionen	Svea och I. u-båts-flottiljen	Rota och I. mineringssdivisionen	Sjökrigsskoloravdelningen	Flygskolan	Freja	Svensk Sund	Saga och skepps-gosseavdelningen	
Besättningsstyrka	458	482	472	107	390	389	776	1 189	258	731	308	103	413	175	213	171	125	48	493	7 301
Antal sjukskrivna	85	205	225	50	86	70	38	82	37	37	34	5	107	64	7	15	25	6	103	1 281
Antal avpolleterade till sjukhus	22	90	93	20	15	16	26	37	27	33	32	4	62	50	6	4	13	3	51	604
Expeditionens längd i dagar	160	365	365	200	174	108	26	32	182	61	121	30	121	332	42	93	128	84	81	—
Antal underhållsdagar för sjuka	308	904	799	117	1 168	326	59	200	37	28	59	6	295	70	15	28	79	25	475	4 998
Medeltal sjuka per dag	2.55	2.48	2.19	0.59	6.71	3.02	2.44	6.25	0.20	0.46	0.49	0.20	2.44	0.21	0.36	0.30	0.62	0.30	5.56	—
Medeltal sjuka per dag med en beräknad besättningsstyrka av 100 man	0.56	0.51	0.46	0.55	1.72	0.78	0.31	0.53	0.08	0.06	0.16	0.20	0.60	0.13	0.17	0.18	0.50	0.63	1.19	—

¹) Utom Sverige.

Tabell nr 9. De viktigaste sjukdomsgrupperna

Sjukdomar.	Fartygens namn.								
	Gustaf V	Drottning Victoria	Sverige	Nord	Fyrgia (Ångresan)	Fyrgia	Skutskolan 1922 ¹⁾	Skutskolan 1923 ²⁾	I torpedbåts-flottillen
<i>Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar:</i>									
Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone	—	—	—	—	2	—	—	—	—
Erysipelas	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Scarlatina	—	9	2	1	—	—	2	—	1
Diphtheria	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Morbilli	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Röda hund	4	1	2	—	—	15	—	1	—
Parotitis epidemica	5	12	—	—	—	15	—	—	—
Influenza epidemica	1	33	22	1	3	—	—	1	2
Varicellæ	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Rödsot	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Tuberculosis	1	8	6	1	4	—	2	1	—
Syphilis acquisita	—	—	2	—	2	1	—	1	—
Ulcus molle	—	—	—	—	9	1	—	—	—
Gonorrhœa	7	10	16	—	16	4	4	5	—
Febris. Febricula	—	7	—	1	4	—	—	—	—
<i>Blodbildande organens sjukdomar</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Nervsystemets sjukdomar</i>	2	3	3	—	1	—	—	2	2
<i>Cirkulationsorganens sjukdomar</i>	1	3	7	1	—	1	1	4	—
<i>Andningsorganens sjukdomar</i>	10	34	39	17	6	5	9	16	6
<i>Matsmältningsorganens sjukdomar</i>	32	69	71	18	24	11	9	24	16
<i>Njurarnas, urinvägarnas och könsorganens sjukdomar</i>	2	—	1	1	1	3	1	1	—
<i>Muskulernas, ledgångarnas samt ben-systemets sjukdomar</i>	6	14	13	2	1	4	4	4	5
<i>Hud- och bindvävsjukdomar</i>	4	14	21	5	2	6	2	7	—
<i>Öronsjukdomar</i>	3	1	5	—	4	1	3	2	2
<i>Ögonsjukdomar</i>	—	1	1	—	2	—	2	1	1
<i>Svulster</i>	—	3	1	—	—	—	—	—	1
<i>Genom våld och olyckshändelse uppkomna skador</i>	6	16	12	1	4	2	—	7	1
<i>Morbus nullus</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Observationsfall</i>	—	1	1	1	—	—	3	5	—
Summa	85	239	225	50	86	72	42	82	37

¹⁾ Därav en död (hjärnblödning).²⁾ Utom Sverige.

under flottans övningsexpeditioner 1922 $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 1923.

Fartygens namn.										Summa
Saga och skeppsgösa- avdelningen	Svenskund	Freja	Flygskolan	Sjörigskola- avdelningen	Boia och I minierings- divisionen	Svea och I u-båts- flottillen	Blenda och II u-båts- divisionen	I jägar- divisionen	Torpedskol- avdelningen	
16	—	—	—	—	2	—	—	—	—	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
2	—	—	—	—	1	1	—	—	—	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	24
13	—	2	—	—	10	12	—	1	—	70
—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	67
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	1	—	—	3	2	29
—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	9
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	11
—	1	—	—	—	9	—	—	—	5	96
—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
—	1	—	—	1	1	4	—	3	¹⁾ 4	31
—	—	1	—	—	2	3	—	1	1	27
—	1	6	1	1	7	13	1	4	1	185
22	—	11	8	1	12	31	3	4	10	376
—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	1	2	—	2	3	7	—	3	4	76
—	—	—	2	1	6	8	—	3	2	87
—	—	2	—	—	—	4	—	2	—	31
—	1	—	—	—	3	1	1	—	—	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	—	—	—	—	1	8	—	4	5	88
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
103	6	25	17	7	64	107	5	34	39	1 825

Tabell n:r 10. Sjukligheten inom kustartilleriets stam 1922 $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 1923.

Regementen	Kvarliggande från 30/9 1922	Insjuknade								Antal sjukdagar	Summa sjuka	Avförda				Kvarliggande till 1/10 1923	Personalsyrtka	Medeltal av personalsyrtka per dag ¹⁾	Sjukprocent
		Ålder			Årstid							Friska och förbättrade	Avsked för invaliditet	Avpollletterade till civilt sjukhus	Döda				
		Under 21 år	21—30 år	31—40 år	Över 40 år	Ok. - Dec.	Jan.—Mars	April—Juni	Juli—Sept.										
Karlskrona kustartilleriregemente	5	170	141	22	14	57	138	100	52	2 739	352	337	2	—	1	12	566	358	98
Vaxholms kustartilleriregemente	11	452	241	26	24	186	188	215	154	4 922	754	742	3	—	1	8	849	789	96
Älvsborgs kustartillerikår ...	5	70	51	18	5	49	28	36	31	1 345	149	140	1	5	—	3	165	159	94
Summa	21	692	433	66	43	292	354	351	237	9 006	1 255	1 219	6	5	2	23	1 580	1 306	96

Tabell n:r 11. Sjukligheten bland värnpliktiga vid kustartilleriet 1922 $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 1923.

Regementen	Kvarliggande från 30/9 1922	Insjuknade						Antal sjukdagar	Summa sjuka	Avförda				Kvarliggande till 1/10 1923	Personaltyrka	Antal mötesdagar	Medeltal av personaltyrka per dag ¹⁾	Sjukprocent
		Ålder	Årstid			Friska och förbättrade	Avsked för invaliditet			Avpollsterade till civilt sjukhus								
			21 år och där- över	Okt.—Dec.	Jan.—Mars													
											Jul.—Sept.	April.—Juni						
Karlskrona kustartilleriregemente	1	136	182	30	142	103	43	2 978	319	292	24	—	1	2	976	35—220	325	98
Vaxholms kustartilleriregemente	7	750	563	156	215	618	324	10 956	1 320	1 302	6	—	2	10	1 817	35—220	636	207
Älvsborgs kustartillerikår.....	2	95	89	12	42	78	52	1 115	186	172	10	3	—	1	317	35—220	105	177
Summa	10	981	824	198	399	799	419	15 049	1 825	1 766	40	3	3	13	3 110	35—220	1 066	171

¹⁾ Uppgiften grundad på det ur de dagliga styrkebeskeden erhållna antalet underhållsdagar.

Tabell n:r 12. De viktigaste sjukdomsgrupperna bland kustartilleriets
stam och beväring 1922 ¹/₁₀—³⁰/₉ 1923.

Sjukdomar	Karlskrona kustartilleri- regemente			Vaxholms kustartilleri- regemente			Älvsborgs kustartilleri- kår			Summa summa- rum
	Stam	Vpl.	S:a	Stam	Vpl.	S:a	Stam	Vpl.	S:a	
<i>Infektionssjukdomar och andra para- sitära sjukdomar:</i>										
Septichæmia. Pyoseptichæmia.										
Abscessus. Phlegmone	4	3	7	17	51	68	—	2	2	77
Scarlatina	18	10	28	—	—	—	—	—	—	28
Diphtheria	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1
Morbilli	3	5	8	21	28	49	—	—	—	57
Parotitis epidemica	28	18	46	—	5	5	—	—	—	51
Influenza epidemica	—	—	—	34	127	161	—	—	—	161
Varicellæ	—	2	2	—	1	1	—	—	—	3
Typhus abdominalis	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Tuberculosis	³) 9 ¹) 13	22	⁴) 6 ¹) 4	10	¹) 1 ¹) 2	3	—	—	—	35
Syphilis acquisita	²) 5 ¹) 2	7	¹) 1	1	—	—	—	—	—	8
Ulcus molle	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Gonorrhœa	¹) 2 ¹) 2	4	¹) 12 ⁴) 10	22	¹) 1 ¹) 5	6	—	—	—	32
Frossa	—	—	—	4	—	4	—	—	—	4
Febris. Febricula	—	—	—	67	92	159	7	16	23	182
<i>Blodbildande organens sjukdomar</i>	1	—	1	1	4	5	—	1	1	7
<i>Nervsystemets sjukdomar</i>	9	11	20	4	21	25	4	—	4	49
<i>Cirkulationsorganens sjukdomar</i>	7	21	28	6	37	43	—	5	5	76
<i>Andningsorganens sjukdomar</i>	65	64	129	223	345	568	35	37	72	769
<i>Matsmältningsorganens sjukdomar</i>	⁵) 85 ⁶) 97	182	180	253 ⁸) 433	67	72 ⁷) 139	—	—	—	754
<i>Njurarnas, urinvägarnas och könsorga- nens sjukdomar</i>	—	2	2	6	12	18	1	2	3	23
<i>Musklernas, ledgångarnas samt ben- systemets sjukdomar</i>	24	31	55	29	101 ⁹) 133	11	8	19	207	207
<i>Hud- och bindvävssjukdomar</i>	17	9	26	30	38	68	6	8	14	108
<i>Öronsjukdomar</i>	8	8	16	13	41	54	1	3	4	74
<i>Ögonsjukdomar</i>	1	3	4	4	11	15	1	—	1	20
<i>Strulster</i>	3	2	5	3	—	3	—	2	2	10
<i>Genom våld och olyckshändelser upp- komna skador</i>	17	18	35	66	98	164	20	24	44	243
<i>Morbus nullus</i>	1	8	9	—	2	2	—	2	2	13
<i>Simulatio</i>	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1
<i>Observationsfall</i>	10	27	37	10	15	25	—	—	—	62
Summa	318	358	676	736	1 300	2 036	155	190	345	3 057

¹) Nyanmällda. — ²) Därav nyanmällda 2. — ³) D:o 4. — ⁴) D:o 5. — ⁵) Därav angina 53. —
⁶) D:o 63. ⁷) D:o 121. ⁸) D:o 312. ⁹) Därav akut ledgångsrheumatism 67.

**Tabell n:r 13. Döda och dödsorsaker vid kustartilleriet
1922 $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 1923.**

Personal	Akuta infektions- sjukdomar	Kroniska infek- tionsjukdomar (tuberkulos)	Andnings- organens sjuk- domar	Matsmält- nings- organens sjuk- domar	Njurarnas, urin- vägarnas och köns- organens sjuk- domar	Submersio	Summa
Kustartilleriets stam.....	—	1	—	—	—	1	2
» värnpliktiga	—	—	3	—	—	—	3
Summa	—	1	3	—	—	1	5

**Tabell n:r 14 a. Avskedade tillhörande stammen på grund av sjukdom
och yttre skador vid kustartilleriet 1922 $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 1923.**

Sjukdomar.	Karlskrona kustart.- regemente	Vaxholms kustart.- regemente	Älvsborgs kustart.- kår	Summa
Kroniska infektionssjukdomar (tuberkulos).....	—	1	—	1
Nervsystemets sjukdomar.....	—	—	1	1
Cirkulationsorganens sjukdomar.....	2	—	—	2
Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar	—	1	—	1
Genom våld och olyckshändelse uppkomna skador ...	—	1	—	1
Summa	2	3	1	6

**Tabell n:r 14 b. Till krigstjänst oförmögna värnpliktiga på grund av
sjukdom och yttre skador vid kustartilleriet 1922 $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 1923.**

Sjukdomar.	Karlskrona kustart.- regemente	Vaxholms kustart.- regemente	Älvsborgs kustart.- kår	Summa
Kroniska infektionssjukdomar (tuberkulos).....	11	1	2	14
Nervsystemets sjukdomar.....	1	—	—	1
Cirkulationsorganens sjukdomar.....	6	1	2	9
Matsmältningsorganens sjukdomar.....	1	—	—	1
Njurarnas, urinvägarnas och könsorganens sjukdomar	—	1	—	1
Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar	3	—	5	8
Öronsjukdomar	2	3	—	5
Ögonsjukdomar	—	—	1	1
Summa	24	6	10	40

Tabell n:r 15. Revaccinationen år 1922.

	Antal revaccine- rade	Resultat i %		
		Gott	Osäkert	Intet
Karlskrona station	1 285	98·1	—	1·9
Stockholms »	629	92·2	3·4	4·4
Kustflottan	456	95·6	0·9	3·5
Karlskrona kustartilleriregemente	642	90·3	—	9·7
Vaxholms »	1 155	98·5	0·7	0·8
Älvsborgs kustartillerikår	192	100	—	—
Summa	4 859	95·8	0·8	3·4

Tabell n:r 16. Tandvården 1922 $\frac{1}{10}$ — $\frac{30}{9}$ 1923.

	Tandfyll- ningar	Rotfyll- ningar	Extrak- tioner	Övrig behand- ling	Summa behand- lingar
Karlskrona station	1 704	375	807	1 826	4 712
Stockholms »	282	78	482	59	901
Vaxholms kustartilleriregemente	142	26	126	68	362
Karlskrona »	81	16	68	115	280
Älvsborgs kustartillerikår	10	1	73	—	84
Summa	2 219	496	1 556	2 068	6 339

Tabell n:r 17. Allmän sammanställning av sjukligheten och sjukdomarna vid marinen.

44

Sjuka personer	Kvarligg. från 30/9 1922		Insjuknade								Avförda						Kvarligg. till 1/10 1923		Personaltyrke	Sjuktprocent
			Ålder				Årstid				Summa sjuka	Friska och för- bättrade	Avpolletterade till sjukhus	Avskedade eller till krigstjänst oförmögna	Döda	Summa avförda				
	Under 21 år	21—30 år	31—40 år	Över 40 år	Okt.—Dec.	Jan.—Mars	April—Juni	Juli—Sept.	Summa avförda	i kasern, kvartier							i sjukhus			
Officerare och vederlikar...	1	2	—	21	11	14	12	14	12	8	49	32	12	—	5	49	—	—	475	10
Underofficerare och d:o...	20	2	15	67	196	148	119	140	90	77	448	346	75	3	11	435	10	3	1 414	32
Flottans manskap:																				
Stammen:																				
Däcksavdelningen	6	13	613	368	4	1	270	251	265	200	1 005	752	225	5	7	993	4	12	1 773	57
Ekonomi- och hant- verksavdelningen ...	5	5	90	130	17	11	62	62	76	48	258	149	102	2	2	255	2	1	463	56
Maskinavdelningen ...	5	14	253	433	13	1	171	172	189	168	719	495	196	7	1	699	2	18	1 051	68
Skeppsgossekårerna ..	—	1	808	—	—	—	261	339	155	53	809	600	205	3	—	808	—	1	517	156
Värnpliktiga	—	17	603	1 097	8	2	331	423	636	320	1 727	1 298	300	102	2	1 702	3	22	3 501	49
Kustartilleriets manskap:																				
Stammen	7	14	694	435	66	43	294	354	352	238	1 259	1 223	5	6	2	1 236	4	19	1 580	79
Värnpliktiga	3	7	981	834	—	—	198	399	799	419	1 825	1 766	3	40	3	1 812	—	13	3 110	59
Daglönare { Flottan	65	4	165	751	776	951	779	781	589	494	2 712	2 383	241	6	16	2 646	61	5	3 111	87
Kustartilleriet	1	—	6	12	13	20	1	16	20	14	52	52	—	—	—	52	—	—	183	28
Summa	113	79	4 228	4 148	1 104	1 191	2 498	2 951	3 188	2 089	10 863	9 096	1 364	174	49	10 687	86	94	17 178	63

Nr	Sjukdomar	Officerare och vederlikar	Manskap av										Summa sjuka	Daglönare	Summa summarn
			Underofficerare och vederlikar	Flottan					Kustartilleriet						
				Stam	Värnpliktiga	Skeppsgosse-kåren	Maskinavdeln.	Ekonomi- och Hantverksavdeln.	Däckavdeln.	Stam	Värnpliktiga				
83	Hjärninflammation. Hjärnböld	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1		
84	Ensidig förlamning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1		
94	Nervinflammation. (Neuritis. Neuralgia)	1	19	6	1	3	2	14	5	12	63	164	227		
95	Nervförlamning	—	4	—	—	—	—	—	—	1	5	—	5		
96	Lokal kramp: b. Danssjuka	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1		
98	Fallandesot	—	—	—	—	2	—	3	—	—	5	6	11		
99	Hysteri	—	—	—	—	—	2	—	1	—	3	—	3		
100	Neurasteni	3	9	4	1	4	2	21	1	17	62	28	90		
	Traumatisk neuros	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1		
101	Andra sjukdomar i nervsystemet ...	1	6	3	—	6	1	14	1	2	34	27	61		
IX. Sinnessjukdomar.															
	Dementia mano-depressiva	—	—	1	1	—	—	4	—	—	6	2	8		
	Andra sinnessjukdomar....	—	1	—	—	2	1	1	—	—	5	2	7		
X. Cirkulationsorganens sjukdomar.															
111	Hjärtäcksinflammation.....	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	1	3		
112	Akut hjärtinflammation: a. Endocarditis acuta	—	—	1	1	—	1	1	—	—	4	2	6		
	b. Myocarditis acuta	—	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	2		
113	Kroniska hjärtsjukdomar: a. Organiskt hjärtfel	—	—	1	2	1	2	39	4	29	78	18	96		
	b. Myocard. chron. Cardiosclerosis, Cor adip.	—	—	2	—	1	—	—	—	—	3	8	11		
114	Nervösa hjärtsjukdomar	—	1	2	1	2	—	19	2	7	34	5	39		
115	Kronisk degeneration och inflammation av pulsåderna	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	21	24		
116	Blodåderinflammation. (Phlebitis)...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1		
117	Pulsåderbräck. (Aneurysma)	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1		
118	Blodåderbräck. (Varix)	1	1	10	2	6	1	49	5	22	97	16	113		
119	Blodpropp	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	2		
120	Andra sjukdomar i cirkulationsorganen	1	1	1	—	—	—	2	—	2	7	3	10		
XI. Andningsorganens sjukdomar.															
121	Inflammation i näslemhinnan	—	3	5	1	3	2	14	1	3	32	37	69		
123	Inflammation i näsans bihålor (spec. efter lokalisationen) ...	—	4	6	6	6	6	9	3	2	42	20	62		
125	Inflammation i struphuvudet	2	7	1	4	5	3	17	7	15	61	36	97		
128	Akut inflammation i luftstrupen och i luftrören	8	57	72	28	55	74	190	254	388	1 126	231	1 357		
129	Kronisk inflammation i luftstrupen och i luftrören	1	1	5	—	2	—	9	1	3	22	28	50		
131	Astma	—	—	—	1	3	—	3	—	2	9	17	26		
132	Lungblödning	—	1	—	3	1	—	2	1	2	10	8	18		
134	Akut lunginflammation: a. Pneumonia crouposa acuta ...	—	—	5	2	—	6	9	6	12	40	4	44		
	b. Bronchopneumonia acuta	—	—	11	4	6	2	31	—	8	62	8	70		

Nr	Sjukdomar	Officerare och vederlikar	Underofficerare och vederlikar	Manskap av										Summa sjuka	Daglönare	Summa summorum
				Flottan					Kustartilleriet							
				Stam					Varplikliga							
				Däckavdeln.	Hantverksavdeln.	Maskinavdeln.	Ekonomi- och Hantverksavdeln.	Skeppsgosse-kåren	Varplikliga	Stam	Varplikliga					
138	Lungemfysem	—	—	—	—	—	1	1	1	3	7	10				
140	Lungsäcksinflammation	—	1	8	1	4	8	11	8	49	7	56				
142	Andra sjukdomar i andningsorganen	—	3	1	4	—	—	12	—	22	9	31				
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.																
143	Inflammation i munhålan	—	2	1	—	1	4	3	6	11	28	21	49			
144	Akut inflammation i mandlarna och svalget	11	66	185	59	147	230	281	224	312	1 515	277	1 592			
145	Halsböld	—	—	8	5	4	7	13	12	10	59	13	72			
146	Förstoring av gommandlarna, Adenoida vegetationer	2	1	2	1	—	8	4	4	4	26	1	27			
148	Inflammation i tungan	—	—	1	—	—	1	—	—	1	3	—	3			
153	Akut mag- och tarminflammation:															
	a. Gastritis acuta	3	6	6	1	6	3	17	19	22	83	67	150			
	b. Enterocolitis acuta, Proctitis ac.	5	21	23	5	22	18	18	11	26	149	275	221			
154	Kronisk maginflammation	—	5	2	—	4	—	4	3	4	22	29	51			
155	Magsår. Duodenalsår	1	10	12	2	10	—	10	2	5	52	37	89			
157	Funktionell magsjukdom	—	5	2	1	2	5	7	—	2	24	23	47			
158	Kronisk tarminflammation:															
	a. Enterocolitis chronica	2	—	—	3	2	—	2	1	—	10	10	20			
	b. Proctitis	—	—	2	—	1	—	1	—	—	4	—	4			
159	Blindtarmsinflammation	6	6	24	4	12	6	23	6	7	94	—	94			
160	Tarmhinder. Tarmvred	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1			
161	Bräck	—	4	8	4	1	4	29	4	11	65	5	70			
162	Andra sjukdomar i matstrupen, magsäcken och tarmarna	—	6	5	—	1	—	6	1	1	20	19	39			
167	Gallsten	3	—	—	—	—	—	—	2	2	7	4	11			
168	Gulsot	1	2	6	—	1	—	—	3	3	16	2	18			
170	Andra sjukdomar i levern, gallblåsan, gallvägarna och bukspottkörteln	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	1	3			
171	Bukhinneinflammation:															
	a. Peritonitis acuta	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1			
	Caries dentis	—	—	5	4	3	2	8	—	—	22	—	22			
172	Andra sjukdomar i bukhinnan	—	2	3	—	1	—	—	—	—	6	3	9			
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.																
173	Akut degeneration och inflammation i njurarna	—	3	2	—	—	9	3	1	5	23	6	29			
174	Kronisk degeneration och inflammation i njurarna	—	1	—	—	1	—	7	—	—	9	16	25			
177	Njursten	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1			
180	Inflammation i urinblåsan	—	—	—	—	2	—	3	2	1	8	11	19			
184	Andra sjukdomar i njurarna och urinvägarna	—	2	2	1	—	1	1	—	2	9	4	13			
XIV. Könnsorganens sjukdomar.																
185	Blåskörtelförstoring	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4			
187	Inflammation i testiklarna och bi-testiklarna	—	1	1	—	1	1	—	2	2	8	4	12			

Nr	Sjukdomar	Officerare och vederlikar	Underofficerare och vederlikar	Manskap av										Summa sjuka	Daglönare	Summa summanum
				Flottan					Kustartilleriet							
				Stam			Värpniktiga	Skeppsgosse-kåren	Maskinavdeln.	Ekonomi- och Hantverksavdeln.	Däckavdeln.	Stam	Värpniktiga			
188	Hopsnörning av förhuden. (Phimosis. Paraphimosis.).....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	2	
189	Andra sjukdomar i könsorganen ...	1	—	2	—	—	1	2	1	6	—	—	13	2	15	
XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.																
202	Muskelinflammation	—	21	7	8	16	6	25	12	31	—	—	126	220	346	
203	Inflammation i senskidor.....	—	1	4	4	4	—	3	3	—	—	—	19	11	30	
204	Inflammation i slem säckar. (Bursitis. Hygroma)	—	—	1	2	1	2	4	2	8	—	—	20	6	26	
205	Inflammation i ledgångar.....	—	5	11	1	2	5	17	4	12	—	—	57	26	83	
206	Akut ledgångsreumatism	—	5	8	4	7	18	28	22	74	—	—	166	25	191	
207	Kronisk ledgångsreumatism	—	7	3	—	2	—	13	1	2	—	—	28	15	43	
209	Ledstyvhet	—	—	—	—	1	—	2	2	3	—	—	8	—	8	
211	Ledmus	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	3	1	4	
212	Falsk ledställning:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	a. Scoliosis	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	
	b. Genu valgum	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	
	c. Pes varus et cet	—	—	—	—	—	—	4	—	1	—	—	5	9	14	
213	Ben- och benhinneinflammation ...	1	3	6	—	4	2	1	4	3	—	—	24	37	61	
216	Andra sjukdomar i muskler, ledgångar samt bensystem	—	2	10	2	1	—	8	—	9	—	—	32	7	39	
XVI. Hudens sjukdomar.																
217	Erythema multiforme et nodosum	—	1	2	1	—	—	2	5	2	—	—	13	2	15	
218	Urticaria	—	1	1	—	—	—	6	5	2	—	—	15	5	20	
221	Zoster	1	1	—	—	—	1	2	3	2	—	—	10	2	12	
222	Eczema	—	8	9	2	7	—	12	5	7	—	—	50	13	63	
223	Psoriasis	—	1	1	—	2	—	5	—	2	—	—	11	—	11	
227	Ulcus varicosum cruris	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	8	10	
229	Acne	—	—	2	—	—	1	2	3	2	—	—	10	—	10	
231	Furunculosis. Furunculus.....	2	6	30	3	28	31	19	2	4	—	—	125	35	160	
232	Carbunculus.....	—	1	8	—	5	2	2	8	6	—	—	32	8	40	
233	Gangræna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	
236	Scabies	—	1	12	1	12	4	18	11	15	—	—	74	2	76	
239	Verruca.....	—	1	11	2	5	—	9	—	1	—	—	29	5	34	
240	Andra sjukdomar i huden	—	7	14	—	9	—	17	4	11	—	—	62	14	76	
XVII. Öronsjukdomar.																
241	Sjukdomar i yttre hörselgången.....	—	3	3	—	2	—	1	1	—	—	—	10	3	13	
243	Inflammation i mellanörat med komplikationer:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	a. Katarralinflammation i mellanörat	—	1	4	2	1	31	4	16	24	—	—	83	5	88	
	b. Varig inflammation i mellanörat	1	6	11	1	3	16	25	5	27	—	—	95	12	107	
	c. Inflammation i vårtutskottet	—	—	—	—	2	2	4	—	1	—	—	9	—	9	
248	Andra öronsjukdomar	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	4	1	5	

N:r	Sjukdomar	Officerare och vederlikar	Underofficerare och vederlikar	Manskap av										Summa sjuka	Dagionare	Summa summorum
				Flottan					Kustar-							
				Stam					tilleriet							
				Däckssvdeln.	Hantverksvdeln.	Ekonomi- och Maskinvdeln.	Skeppsgosse-kärerna	Värnplikliga	Stam	Värnplikliga						
	XVIII. Ögonsjukdomar.															
251	Hordeolum	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6	
252	Chalazion	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2	2	4	
258	Conjunctivitis aestivalis, catarrhalis, phlyctænulosa, trachomatosa	1	—	3	1	1	6	4	2	7	25	8	33	33	4	
261	Dacryocystitis catarrhalis	—	—	—	—	—	—	2	1	1	4	—	4	—	4	
262	» phlegmonosa. Fistula sacci lacrymalis	—	—	—	—	—	1	2	—	—	3	—	3	—	3	
263	Keratitis phlyctænulosa	—	—	1	—	1	1	—	—	1	4	1	5	5	6	
264	» ulcerosa	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	5	6	3	9	
273	Iritis, iridocyclitis	—	2	—	—	2	1	—	—	1	6	3	9	3	3	
276	Cataracta	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	
296	Myopia	—	—	1	—	1	—	1	—	—	3	—	3	—	—	
297	Hypermetropia	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	
298	Astigmatismus	—	1	1	—	—	—	1	—	—	2	—	2	—	—	
300	Andra ögonsjukdomar	—	1	2	—	7	5	4	1	4	24	5	29	5	29	
	XIX. Svulster.															
316	Carcinoma	—	1	1	—	—	—	—	—	—	2	8	10	8	10	
319	Andra svulster	1	4	2	1	—	1	4	4	4	21	5	26	5	26	
320	Svulster till sin art ej bestämda eller bestämbara	—	1	3	—	—	—	1	—	—	5	—	5	—	5	
	XXI. Genom våld och olyckshändelse uppkomna skador samt akuta förgifningar.															
327	Benbrott:															
	a. Enkelt benbrott	2	10	12	3	7	15	18	5	10	82	27	109	27	109	
	b. Komplicerat benbrott	—	—	2	—	—	—	—	2	3	7	—	7	—	7	
328	Ledvridning. Ledvrickning	4	11	27	6	6	21	25	17	44	161	65	226	65	226	
329	Bristning. Krossning	1	13	13	1	9	9	12	36	37	131	82	213	82	213	
330	Stick-, skär-, hugg-, skott- eller kross-sår	—	7	33	8	15	16	28	19	28	154	107	261	107	261	
331	Brännskada	—	6	3	2	5	1	6	2	3	28	15	43	15	43	
332	Kylskada	—	—	—	1	—	—	—	1	3	5	—	5	—	5	
333	Främmande kropp	—	2	—	—	—	—	1	1	—	4	20	24	20	24	
334	Andra skador	—	5	6	3	1	7	8	6	12	48	4	52	4	52	
335	Akut förgiftning	—	1	2	2	—	—	—	—	—	5	6	11	6	11	
	Morbus nullus	—	6	5	3	1	2	4	1	12	34	108	142	108	142	
	Simulatio	—	1	—	1	2	3	2	—	1	10	—	10	—	10	
	Observationspatienter	—	3	38	10	18	33	35	20	42	219	3	222	3	222	